Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LKA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Le plus gros et le plus vieux journal Lithuanien au Canada.

Seniausis tautinės demokratinės minties savaitraštis Kanadoje.

NR.31/955/. RUGPIŪTIS-AUGUST 18 DIENA INDEPENDENT LITHUANIA LITHUANIE INDEPENDANTE *Postage paid at Lachine, P. Q.

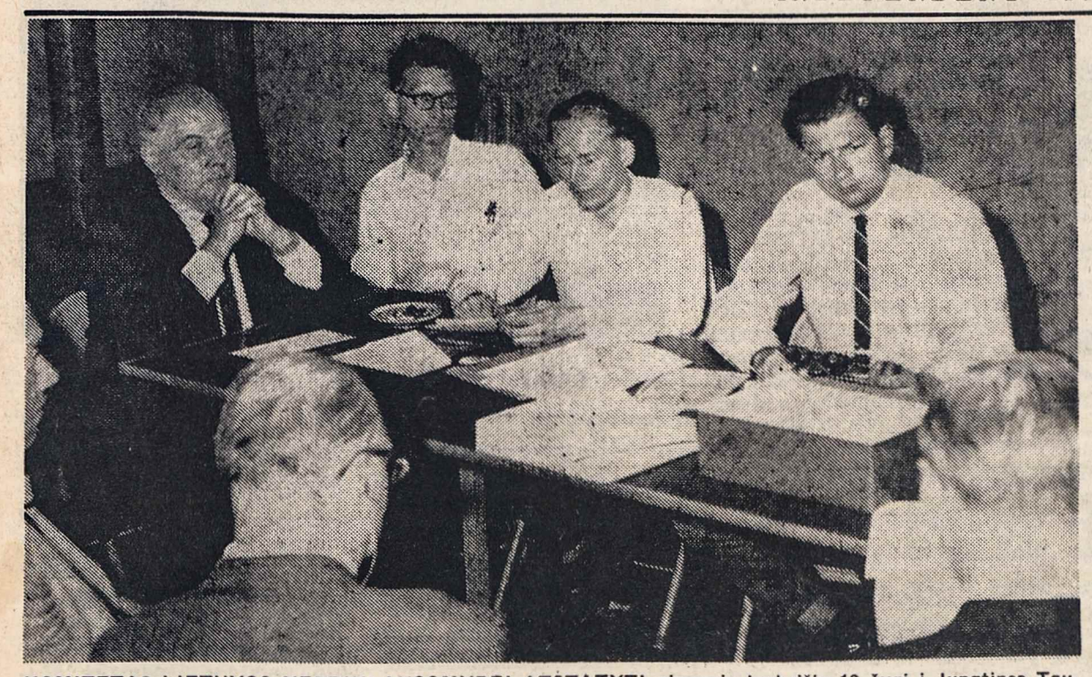

KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI planuoja lapkričio 13 žygį į Jungtines Tautas. Iš k. į d. ižl. A. Diržys, pirm. A. Gureckas, koordinatoriai J. Miklovas, A. Budreckas; priekyje kairėje technikinės komisijos pirm. J. Subačius. Nuotr. R. Kisieliaus.

Reprezentacinė Hamiltono lietuvių "GYVATARO" grupė Toronto Laisvės Festivalyje laimėjo atžymėjimą-trofėją, kurią matome grupės priešakyje, pastatytą ant staliuko. Grupės kairėje-vadovė G.Breichmanienė, dešinėje-akordeonistas p.Ulbinas.

ŽYGIS Į JUNGTINES TAUTAS LAPKRIČIO 13 DIENĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA oficialiai pritarė lapkričio 13 d. manifestacijai - žygiui į Jungtines Tautas.

Žygio rengimo išlaidoms ALT iš savo iždo paskyrė $1,000.-Be to, nutarė išduoti komitetui $1,000.-garantiją, reikalingą sudarant sutartį su manifestacijos patalpų /Madison Square Gardens/ administracija.

ALT Valdyba taip pat nutarė skatinti ALT padalinių veikėjus jungtis į žygio rengimo darbus savo vietovėse.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS pirm. J. Bačiūnas pritarimą lapkričio 13 d. manifestacijai parėmė dviem apsiėmimais: a/skatinti visų kraštų PLB organus bei veikėjus, kad jie skubiai ir uoliai imtųsi mobilizuoti dalyvius, manifestacijai lėšas; b/ išduoti manifestacijos komitetui savo asmeninę $3,000.-garantiją, reikalingą sudarant sutartį su manifestacijos patalpų asministracija.

Pritarimą ir paramą pareiškė Amerikos Liet. B-nės Tarybos pirm. V. Volertas.

● Iš Lietuvos į Bostoną pas pp. Vaičaičius atvyko Julija Blukienė.

● Iš Lietuvos Čikagon atvyko Stasė ir Vytautas Deveikiai, kalinti kelius metus Vorkutoje.

CHICAGOJE LAPKRIČIO 13 DIENOS manifestacijos dalyvių mobilizacija ir lėšų telkimu imasi sutartinai rūpintis Chicagos ALT skyrius /pirm. J. Jurkūnas/ ir Am. Liet. B-nės Chicagos apyg. vadovybė /pirm. B. Nainys/. Jų bendro vykdomojo aktyvo Vedėjo-koordinatoriaus pareigas apsiėmė Antanas Santaras.

Chicagos lietuvių jaunimo veikėjai /dr. T. Remeikis, Vyt. Germanas, J. Stanulytė, Alg. Avižienis ir kt./ apsiėmė pareigą informuoti angliškąją Chicagos spaudą, radijo bei televiziją apie manisfestaciją. Komiteto atostovai ir patys apsilankė Chicago Tribune redakcijoje, kurioje gavo pažadą pastoviai informuoti Amerikos visuomenę apie rengiamąjį žygį.

Midland Savings Bank Saldukas savo prisidėjimą pareiškė įteikdamas $100.-čekį.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA rugpiūčio 6 d. įteikė visiems JAV Senatoriams memorandumą, liečiantį JAV - Sovietų Sąjungos konsuliarinę sutartį, jame nurodant, kad sutarties tvirtinimas pagal esamą tekstą gali sukelti neaiškumų Baltijos Kraštų statuso atžvilgiu ir bendrai sudaryti lietuviams nesusipratimų.

AMERIKA NEPAAUKOS PRINCIPŲ, už kuriuos jos sūnūs kovojo ir mirė Europoje ir Viet Name. Tai žodžiai JAV Senato kapeliono Dr. Frederick Brown Harris, kuris "The Sunday Star" Washingtono laikraštyje turiningais straipsniais palaiko Pavergtųjų Tautų laisvės siekimo obalsius. Liepos 21 d. Pavergtųjų Europos Tautų suruoštame bankete Washingtone, kapelionas paskaitė pritaikinta tai progai invokaciją.

Ryšium su Pavergtųjų Tautų Savaitės paskelbimu, Washingtono laikraščiuose pasirodė keletas palankių atsiliepimų ir ilgesnių straipsnių, tačiau pilną Pavergtųjų Tautų ir jų žmonių supratimą perdavė Dr. Frederick Brown Harris savo š.m. rugpiūčio 1 dienos, "The Sunday Star" laikraštyje ilgokame straipsnyje pavadintame: "The Trumpet That Knows No Retreat", kuriame jis rašo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės diplomatikai nepripažindamos Pabaltijo kraštų grobuoniškų užkariavimų, tuo atsisako pripažinti įvykdytą smurtą priešingą žmogaus teisėms. Jis pažymi, kad šio laisvojo krašto Kongreso nutarimas skelbti pasauliui Pavergtųjų Tautų Savaitę esąs kaltinimas atkreiptas į tarptautinius banditus, kuris turės būti tol laikomas, koi laisvė ir nepriklausomybė bus atgauta viso pasaulio pavergtųjų, atsisakant pripažinti faktiškąją padėtį.

G.G.K.

Balandžio 8d. sukako 2o metų, kai pokario m matais Vilniuje atidary ta Valst. konservatorija Konservatorijos rektor rius J.Karnavičius

L.B. Pietinės New Jersey apylinkės valdyba, Pabaltijo kraštų 25 metų pavergimą atžymėti, prie kelio pastatė didžiulę iškabą, į kurios atidengimą 1965 m. birželio 5 d. atsilankė vietinių Amerikos laikraščių ir lietuvių spaudos atstovai.

Nuotraukoje LB Piet. New Jersey apylinkės valdyba. Stovi iš kairės: P. Baublys, D. Valytė, B. Raugas, K. Gasparėnas (pirmin.) ir M. Mikutavičius. V. Gruždžio nuotrauka

VISOKIAUSI LIETUVIŠKOJO GYVENIMO DUOMENYS

AMERIKOS IR LAISVOJO PASAULIO lietuvių gydytojų penktasis suvažiavimas įvyksta rugsėjo 4 ir 5 dienomis, Detroite, Stuoffer's North land Inn. viešbuty, 21,00(Northwestern Highway, Southfield, Michigan.

Tikimasi susilaukti gydytojų ne tik iš Amerikos, bet ir iš kitur. Manoma, kad šiais metais suvažiavime gausiau dalyvaus Kanados lietuviai gydytojai.

Suvažiavimo dienotvarkėj rugsėjo 4 d. Amerikos ir Pasaulio Liet. Gydytojų Draugijų atstovų posėdis. Vakare: Korporacijų, kursų ir draugų susirinkimai. Rugsėjo 5 d. vėžio ligos symposium'as. Moderatorius dr. Jonas Valaitis, pranešėjai: dr. Vytautas Pavilanis: Virusinė vėžio ligos etiologija, dr. Jonas Valaitis: Kas naujo vėžio ligos diagnostikoj, dr. Edmundas Ringus: Kas nauja vėžio ligos Rentgeno terapijoj, dr. Vainutis Vaitkevičius: Kas naujo vėžio ligos terapijoje?

Uždarymui skaito paskaitą šių dienų pavergtoji Lietuva ir išeivija 1965 metais. Dr. Tauras praneša: Lietuvių gydytojų draugijos ir jų visuomeninė veikla. Banketas ir koncertas. /Danutė Stankaitytė/ ir kt.

● Rugsėjo 4-5 dienomis JAV įvyks Mažosios Lietuvos lietuvių suvažiavimas.

BALFO METAI

Balfo metinės pajamos.

Pagrindinės Balfo lėšos yra aukos, o ne kokios pastovios pajamos. JAV lietuviai per metus suaukojo Balfo bendrai šalpai 56, 89I dolerį, mokyklų šalpai 28,000 dolerių ir įmokėjo I,645 dolerius nario mokesčio. Viso per biudžetinius metus gauta $90,763/I963/ 4 metais - I06,333 dol. Balfo Centras I964/65 metais turėjo išlaidų - 84,455 dolerius.

SANTAROS - ŠVIESOS FEDERACIJOS suvažiavimas įvyksta rugsėjo 8-12 d.d. Tabor Farmoje.

Visi Federacijos nariai, planuoją suvažiavime dalyvauti, turi tuojau užsiregistruoti Suvažiavimo Rengimo Komisijoje pranešdami tikslią atvykimo datą.

Suvažiavimo Rengimo Komisijos adresas yra: Dr. Zenonas Rekašius, c/o Tabor Farm, Sodus, Michigan. Visais suvažiavimo reikalais prašome kreiptis šiuo adresu.

● Prof. Fr. Graimas Šviesos - Santaros suvažiavime rugs. 8-12 dd. turės paskaitą.

LIETUVIŠKOSIOS NAUJIENOS

● Dr. Pijus Grigaitis, Naujienų dienraščio redaktorius, serga ir jau apie mėnesį laiko guli ligoninėje.

● Sudarytas trečiosios JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventės, kuri įvyks 1966 m. liepos 3 d. Čikagoje, komitetas, jo pirm. Dr. Biežis, muzikinės dalies vedėjas muz. Zdanius.

● Kompozitorius Br. Budriūnas 3-čiai dainų dienai rašo kantatą.

● Pranas Dailidė, b. Lietuvos diplomatas ir žurnalistas iki paskutinių laikų rašo atsiminimus.

● Popiežius Paulius VI atsiuntė Lietuvių Enciklopedijos leidėjui kapočiui palaiminimą ir linkėjimus, kad sėkmingai užbaigtų leisti Lietuvių Enciklopediją ir išleistų angliškai Lituanistinę dalį apie Lietuvą.

Imigracijos darbai.

Balfo centras vis tebetvarko per 300 imigracijos bylų. Vieni atvyksta, kiti pradeda dokumentus tvarkyti. Didelė problema yra atvykimas iš Lietuvos. Tokias bylas dauguma tvarko privačiai, nes okupantai Balfo tarpininkavimo nemėgsta, tačiau Balfas turi ir mielai duoti įvairias formas, blankus bei patarimus.

PRAĖJUSI SAVAITĖ

Prabėgusi savaitė nieku ypatinga nebūtų pasižymėjusi, jeigu savaitgalyje nebūtų pasireiškusios

JUODŲJŲ ŽMONIŲ RIAUŠĖS, kurios visų pirma turi labai nuvilti JAV prezidentą John soną, kuris jų teises sulygino su visų kitų Amerikos gyventojų teisėmis, tuo tarpu jie, tartum "atsilygindami" už tikrą žmoniškumą, ne teisę, bet jėgą panaudojo piktam ir labai nekultūringam darbui.

LOS ANGELES MIESTE juodieji įvykdė baisios netvarkos ir destrukcijos veiksmus, kurių pasekmėje yra daug žmonių aukų - užmuštų ir sužeistų 700, daug padaryta **nuostolių** 500 mil. turtui. Tai labai apgailėtini reiškiniai, kurie tiktai sustiprins priešnegrines nuotaikas ir tų žmonių, kurie susilaikė nuo bet kokių protestų prieš teisių juodiesiems suteikimą. Vien gaisrų sukelta apie 500.

KARAI

Jų susidarė jau keli.

Vietname vyksta pats žiauriausias karas, nes komunistai ne tiek kariauja, kaip karas suprantamas, bet vykdo terorą, puldami iš pasalų ramius gyventojus, tuo sukeldami jų baimę. Vientkongo lyderis Ho Či-min dar kartą atmetė siūlymą taikiu būdu išspręsti ginčą. Prieš Vietnamą dabar sutelktos Kinijos ir Rusijos jėgos, todėl JAV priverstos didinti savo jėgas. Amerikai į pagalbą ateina Pietinė Korėja, Australija, N. Zelandija. Kanada, paprašyta JAV prezidento, sutiko duoti sanitarinės pagalbos. Tat Vietname karas plečiasi.

Indijos - Pakistano karas taip pat plečiasi, nors Indijos min. Šastri ir Pakistano prez. Khanas buvo susitarę karą baigti. Susišaudymas tačiau pasienyje vyksta. Yra užmuštų.

Kongo respublikoje, nors Čiombė labai daug padarė taikai, bet dar ne viskas baigta, nes bolševikai vis dar kelia nesantaikas ir puola iš pasalų.

Sudane, prasidėjus sukilimui, taip pat prasidėjo karas, kuris dar nežinia kaip vyksta ir kaip užsibaigs.

Jemene vykęs karas, kurin įsimaišė Arabų sąjunga, kaip teigiama, dabar pasibaigė su sitarimu.

KITOS NAUJIENOS

● Kipro prezidentas Makarijos, kuris turėtų būti neutralus visiems piliečiams, pasisakė prieš turkus ir Kipro tikslas susidėti yra su Graikija.

● Singapuro sala, ligšiol buvusi Malayzijos federacijoje, pasiskelbė nepriklausoma valstybė. Singapure arti 2 mil. gyv., kurių 65% kinai, kiti malajai.

● Graikijoje valdžios krizė tebesitęsia. Vyksta demonstracijos prieš ir už karalių. Einama prie susitarimo.

● Vietkongas panaudojo kažkokius šaudmenis, raketas, rusų atbabentas, kuriomis numušo JAV lėktuvus.

● Rugpiūčio 19, ketvirtadienį, JAV paleis aplink žemę skriejinį, kuriuo lėks du lakūnai 8 dienas.

● Paryžiuje ir Londone požeminiai traukiniai - metro paleisti jau be mašinistų, juos valdo automatai - robotai.

● Komkinija sutinka tartis su JAV, SSSR, DE ir Prancūzija dėl atominių reikalų.

● Ghanos prezid. Nhkrumah pasisiūlė JAV prezidentui vykti į Hanojų bet Vietkongo lyderis Ho Či-min pareiškęs neatsakąs už gyvybę, nes JAV bombarduoja. JAV prezidentas atsakė, kad Hanojus nebombarduojamas

RUSIJA VĖL PERKA DUONA

Sovietinė Rusija Kanadoje vėl nupirko 5,610,000 to. kviečių už 450 mil. dol. Be to ji nupirko ir Argentinoje 1,100,000 tonų kviečių. Kadangi ligšiol streikavo javų pakrovėjai, tai susitrukdė kviečių Rusijai pristatymas.

● Kanados-Prancūzų prekybos Rūmai Kvebeko mieste pasisakė prieš Kvebeko separatizmą, teigdami, kad tai sudarytų didelių ekonominių sunkumų ir galėtų sužlugdyti visą ūkinį gyvenimą.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adreso pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Nelaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

SAUGUS, TEISINGAS PAJAMŲ INVESTAVIMAS
KAPITALAS IR PALŪKANOS
BESĄLYGINAI GARANTUOTOS

5 1/2 %

GARANTUOTI INVESTAVIMO PAŽYMĖJIMAI
3, 4 ar 5 metai 5½% 1 ar 2 metai 5%
6 iki 10 metų 5¼%.
Teirautis: 875-2800
Eastern & Chartered Trust Company
625 Dorchester Blvd. West
Montreal.
TARNAUJA KANADAI VIRŠ 70 METŲ

MINTYS

Jaunimo Kongresą

RUOŠIANT

Kanados lietuvių Jaunimo Kongresas, kaip paskutiniais laikais aiškėja, įgauna ypatingą pobūdį, nes Pasaulio lietuvių Jaunimo Kongreso rengėjai nutarė Jaunimo metus pradėti kaip tiktai Kanados lietuvių Jaunimo Kongreso įvykio metu. Šią idėją nuoširdžiai pasveikinkime ir pritarkime jos iniciatyvai, kas ypač pabrėš jaunimo įvertinimą .

Tačiau toks klausimo statymas į Jaunimo Kongresą atkreipia ir ypatingą dėmesį. Ne tiktai tas faktas, kad tai yra pirmasis Kanados lietuvių Jaunimo Kongresas, bet ir tas faktas, kad šiuo Kongresu pradedami Pasaulio lietuvių Jaunimo Metai, kurie užsibaigs minimu Pasaulio lietuvių Jaunimo Kongresu, mūsų Kongresą stato į svarbaus dėmesio centrą. Jis turėtų būti kuo nors svarbus, kuo nors savaimingas, kuo nors ryškus.

Kuo gi jis gali būti savaimingas ir svarbus, kad galėtų duoti gaires ir sekantiems Kongresams?

Atrodo, kad jis galėtų tiesti gaires visų pirma dvasinės kultūros pastangomis. Ir, reikia manyti, tuo pagrindu organizatoriai yra suprojektavę Kongreso programą, įvesdami jon talentų pasirodymą. Tai, atrodo, turėtų būti vienas pačių svarbiausių Kongreso dienotvarkės punktų, greta bendrojo išsiaiškinimo, kuriuo gali būti nustatytas lietuviškojo jaunimo vaidmuo Kanados lietuvių ir visos Kanados gyvenime.

Talentų pasirodymas turi parodyti mūsų jaunimo augimą, kultūrinį brendimą ir jo patenciją, reikalingą kiekvienai gyventi norinčiai tautai.

Jeigu prie šito punkto tenka sustoti tai todėl, kad vienas žymiųjų Kongreso iniciatorių ir ruošėjų, E. Daniliūnas, atsakydamas į vieną pasiteiravimą, taip atsako: "Talentų popietės programa yra praėjusi per komisijas ir plenumo galutinai priimta". Abejoju, ar kas beišdrįs ją keisti, tuo labjau, kad keitimai neįmanomi dėl laiko apribojimo: trys didžiosios kolonijos turi vieną valandą /po 20 minučių kiekviena/ ir visos mažosios-irgi vieną valandą /po 10 min.kiekviena/. Įskaičius pertrauką, susidaro 2val.ir 15 min.Ilgiau nutęs ti neįmanoma, nes po trumpo vakarienės laiko prasidės didysis pobūvis. Dėl panašios priežasties negalima nė anksčiau pradėti".

Taip atrodo tas vienas pagrindinių ir vienas svarbiausių Kongreso punktų. Atrodo, kad vakarienė ir didysis pobūvis yra sverbesni už talentų pasirodymą, kuriam laikas ribojamas dėl to, kad reikia pasiva išinti ir papobūviauti. Ar tai gali būti logiška Kongresui?

Kada ruošiame pav. Vasario 16 minėjimą mažiausia panaudojame tam tris valandas, o dažnai ir daugiau. Talentų gi pasirodymas, kaip žinome iš praktikos, bus ne nuobodus ir šabloniškas, kaip dažniausia esti, laiko leidimas, bet sužadins visų didelį dėmesį. Yra pagrindo teigti, kad talentų pasirodymas bus pats įdomiausis ir daugiausia dėmesio sutelks. Ar tat jam neskirti daugiau laiko? Ar gi negalima nukirpti nuo esmingai apytuščio, o gal net ir nebutino vaisyboms laiko leidimo ir iš vieno ir iš kito galo, ir talentų pasirodymui paskirti bent tris valandas? Rašantysis iš savo patirties gali teigti, kad talentų pasirodymas bus ne tiktai esmingas visam Kongresui, bet bus ir pats įdomiausias.

Ir kodėl taip jau kietai, ankstyvą pavasarį, nustatyti programą, kad net ir rudenį jos negalima nė kiek keisti, lyg tai būtų koks tabu? O gal per pusę metų kas jau iškrito, o taip gi gali būti,kad per tą laiką kas nauja atsirado,- tat ir natūralu, kad programą ne tiktai galima, bet gali būti ir reikalas keisti. Visa tai juk yra gyvenimiška.

Kaip Kongresą ruošiančio komiteto,taip ir visos visuomenės noras ir interesas, kad Jaunimo Kongresas būtų kaip galima ...ėkesnis ir juo gausesnis talentų pasireiškimu, tai ir yra tas, ko iš jaunimo laukiame.

J.Kardelis.

B. VRUBLEVIČIUS.

3-se frontuose

Rusų—Italų—Vietnamo

2 Italijoje.

PUOLĖ NAIKINTUVAI

Aš sėdau šaudyti, o Schmitas man šovinius dėjo. Vostik prožektoriai nušvietė, mes atidarėm ugnį. Taip bešaudant vargšas ne nepastebėjo, jog...piršto rankos neteko - nukirto /vėliau apalpo ir atsidūre ligoninėje Udinėje/. Bet nušovėme vieną naikintuvą "Shpitfier"! Po to užskrido bombonešiai 8 km. aukščiu, tad šaudyti neįmanoma. Turėjome slėptis ir laukti..."krikšto!" Sulaukemė. Lyg lietus pasipylė bombos. Pasidarė karšta. Krito į aerodromą bombos, ant tiltų, bet ir į mūsų "baraką" pataikė! Kiekvienas jautėme lyg mirusių tarpe esąs. Duobėje pasislėpęs galvojau sau: "Štai, tau ir Šv. Kalėdos! Bus amen ! O gaila būtų Italijos žemėje žūti, nes vos 20-s Kalėdas teko matyti... Ak! sakau sau mintyse "sudie tau, Lietuva, jau nebematysiu tėviškės,nei sesių lietuvaičių-mėlynakių!".. Ir taip užsisvajojęs bei melsdamasis nė nepastebėjau, užmiršau tragišką bombardavimą. Išlipęs iš "grabo" - duobės, žiūriu, jau viskas nurimę ir lėktuvai nuskridę.

Grįžus į bunkerį apsidžiaugėme esą gyvi ir tęsėme šventes.

Sulaukėme karo pabaigos. Italai mums /lietuviams/ buvo gan vaišingi ir malonūs, bet vokiečių neapkentė...

Trys lietuviai Vladas P., Kazys R. ir aš gavome 1945 m.bal.20 E.K.2 geležinius kryžius iš feldmaršalo Kaesserlingo.Kapituliacija, pralaimėjimas.

Puosėlėjome mintį, džiaugėmes, kad vėl galėsime grįžti į namus. Tačiau SKAUDŽIAI APSIRIKOME.

Drauge su vokiečiais patekome anglų nelaisvėn Kaernten apylinkėje, Austrijoje, Feistritz bažnytkaimy. Anglai pradžioje elgėsi džentelmėniškai, bet neilgam. Po mėnesio, 1945m. geguž. pabaigoje visą mūsų pulką - regiment/ su majoru Kotzinger, pulkinin. Lupner ir kt./ sugrūdo į automašinas ir gabeno Vokietijos link. Pasiekus Aabeno subombarduotą miestą, miške išlaipino. Ten išvargome po "mėlynu dangum" savaitę.

MUS PERDAVĖ AMERIKIEČIAMS.

Laukėme "išganymo"! Buvo kalbama, kad paleisią į laisvę. Iš tikrųjų, bent toje vietoje, vokiečius paleido, o mus, svetimtaučius, vokiečių karininkai apskundė amerikiečiams, esą mes, būvę "savanoriai". Amerik. su mumis pradėjo jau visai kitaip elgtis jausdami mums neapykantą. Plūdome prakeiktus vokiečius, įdavusius mus naujon nelaisvėn.

Netrukus amerikiečiai mus sugrūdo į sunkvežimius. Stačiom, alkani /"lyg silkės bačkoje"/, apie 2 paras išbuvę kelionėje pasiekėme Andernachą miestelį, apie 20 km. nuo Koblenc. Ten buvo didelis belaisvių lageris. Nakties metu apgyvendino mus tarp Esesininkų. Suvarė lyg aveles į tvartą. Elgesys žiaurus. Aš gavau buožę nuo juodo-amer. į galvą...Apsipyliau kraujų. Deja...nebuvo kam pasiskųst. Vyrų nuotaika dingo. Alkani žvalgėmės ir laukėme, ką toliau darys? Kitą rytą pavyko mums išsiaiškinti, jog neesame nei Esesininkai nei savanoriai/. Sustatę iškeltomis rankomis, apžiūrėjo atskyrė ir nugabeno į kitą lagerio dalį, kur buvo 4-5 tūkstančiai to paties likimo draugų. Ten prasidėjo mūsų "naujasis gyvenimas". Buvom tikraisiais karo-"nusikalteliais" - belaisviais

VARGAS IR BADAS

buvo mūsų nuolatiniai palydovai.

Pagaliau amerikiečiai perdavė lageri "globoti" prancūzams /mat atsidūrėme pagal sąjungininkų pasidalinimą, prancūzų zonoje/. Taigi, turime jau 3 "globėjus". Stebėdamiesi, / kvarsindami galvas, teiraujamės, koks čia reikalas, ką reiškia visi tie "mainai". Ar neparduos mus 4-ms "globėjams"-sovietams? Naujieji šeimininkai laikė mus pusbadžius: į parą gaudavome šaukštą "sriubos" - tyro vandens - ir riekutę duonos /kepaliuką 25 vyrams/. Gavę tokį gabaliuką, nežinojome, ar valgyti, ar tik pasižiūrėti. Retkarčiais turėdavome laimės nutverti bulvių lupynų. Išsikepę jas, valgėme pasigardžiuodami.

Savaime suprantama, kad po kiek laiko tiek nusilpome, jog negalėdavome bepastovėti, akys aptemdavo. Gulėti reikėjo ant plikos žemės. Taip ir gulėdavome ištisas dienas, galvodami apie laisvę ir maistą.

Daugiau bus.

BŪKIME SVEIKI

Kaip išgydyti lėtinę slogą.

Lėtine sloga žmonėse paprastai vadinamas pastovus ar dažnas nosies užgulimas, padidintas nosies išskyrų kiekis ir su tuo susiję galvos skausmai, ašarojimas, ausų užgulimai ir kt.

Mediciniškai lėtinės slogos skiriamos į atrofines ir hipertrofines. Atrofinės, arba sausos, slogos žmogų vargina nosies džiūvimu, uoslės išnykimu, nosies angų paplatėjimu. Apie atrofinę slogą buvo rašyta „M. ir g." 1963 m. 2 nr.

Hipertrofinės slogos, priešingai, pasižymi nosies užgulimu, pagausėjusiu sekretavimu: skystu vandeningu, tirštu pūlingu ar net su kraujo priemaišomis. Tokias slogas kartais lydi varginantis čiaudėjimas, ašarojimas, ausų užgulimas ar net aštrūs ar lėtiniai ausų uždegimai, galvos skausmai, dažni viršutinių kvėpavimo takų katarai ir t. t. Vaikų amžiuje šią slogą dažniausiai sukelia adenoidai, suaugusiems — nosies pertvaros iškrypimas, nosies daubų susirgimai ir išsivystę nosies polipai. Labai svarbią reikšmę turi nosies gleivinės jautrumas įvairiems išoriniams dirgikliams — kambarinių ar pavasario gėlių kvapams, profesiniams cheminiams dirgikliams, kurie sukelia vadinamąsias alergines slogas.

Gydantis hipertrofinę slogą, pirmiausia reikia nustatyti ją sukėlusią priežastį. Jei nosyje yra polipai ar iškrypusi pertvara, reikia operuoti nosį. Adenoidai vaikams taip pat šalinami, juos išoperuojant. Esant nosies daubų susirgimams, jie gydomi. Jeigu nosyje jokių hipertrofinę slogą sukeliančių priežasčių nerandama, tenka galvoti esant padidintą gleivinės jautrumą. Jam sumažinti yra keletas medikamentų: dimedrolis, kalcio chloratas, kortizonas. Tokių slogų atveju tinka fizioterapinės priemonės, pavyzdžiui, kvarcas. Reikia reguliariai organizmą grūdinti nuo persišaldymų. Sąžiningai laikantis gydytojo paskirto gydymo, lėtinę slogą galima pagydyti.

Gyd. J. BERNOTIENĖ

OKUP. LIETUVOJE PASIRODĖ KOLORADO VABALAS

1964 m. kolorado vabalai masiškai atskrido į Lenkijos pasienio rajonus, o antroje šių metų birželio mėnesio pusėje daug šių kenkėjų atnešė Baltijos jūros bangos į visą Lietuvos pajūrį. Kolchozų, sovchozų ir kitų valstybinių ūkių vadovams įsakyta organizuoti rūpestingą visų bulvių ir pamidorų pasėlių patikrinimą. Patikrinimus darbininkų ir tarnautojų sodybiniuose sklypuose, miestuose bei darbininkų gyvenvietėse, taip pat geležinkelių ir paplenčių zonose turi organizuoti miestų ir gyvenviečių tarybų vykdomųjų komitetų komunalinio ūkio skyriai, plentų ir geležinkelių administracija.

Pirmą kartą kolorado vabalas Lietuvoje pasirodė 1956 metais, bet jis buvo greitai sunaikintas.

E.

KANADOS ŪKININKAMS pranešama, kad kviečių taryba nustatė kainas: kviečiai pristatyti į Fort William arba Vankuverį bušelis 1.50, miežiai į Fort William bušelis 96 ct. ir avižos į Fort William bušelis 60 ct.

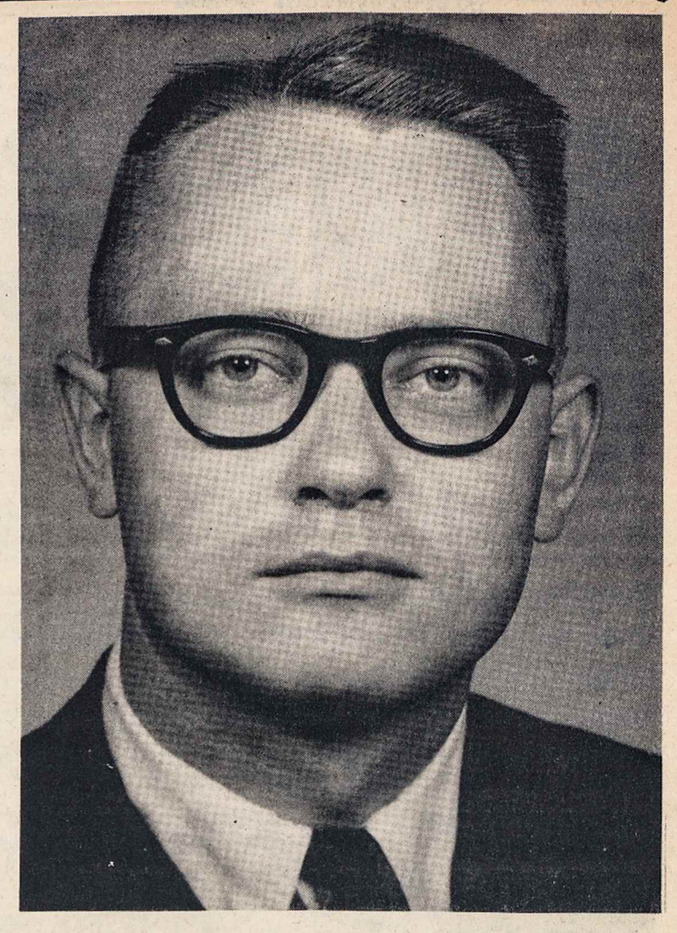

DAKTARAS RIMAS J. KRIŠČIOKAITIS

Šį pavasarį su aukštais gamtos mokslų pažymėjimais /Sigma Pi Sigma, Physics Honorary Society, Society of Sigma Hi, Physics Honorary Society/, JAV-se Michigano Steito Universitete baigė eksperimentalinės branduolinės fizikos mokslus ir gavo daktaro laipsnį /Ph.D./, apgindamas disertacijoje "The L-Auger Spectrum of IN-113 as derived from the electron capture decay of SN-113".

Dr.R.J.Kriščiokaitis yra gimęs 1937 m. Lietuvoje, hartfordiečių Pr. ir L.Kriščiokaičių sūnus. Lietuvoje baigęs vos pirmąjį pradžios mokyklos skyrių, pradinę mokyklą ir gimnaziją baigė Hartforde,Conn.,studijas pradėjo ir pirmąjį mokslo laipsnį gavo Connecticut Universitete 1958 m. Nedaug laiko jam sutrukdė būtinoji karo tarnyba,nes buvo pritaikyta išimtis mokslo ir karo žinių turimu bagažu,nes vasaros atostogomis,tam specialiuose karuomenės kursuose, jau buvo įgijęs karininko laipsnį, kuriame ir atliko būtiną karo tarnybą.

Baigęs karo tarnybą ir įstojęs į virš minėtą universitetą tęsti aukštųjų mokslo laipsniu, turėdamas aukštus mokslo atžymėjimus, kartu ėjo atsakingas įvairias universitete pareigas, paskutiniuosius 2 metus būdamas fizikos ir astronomijos instruktorius, prie klausydamas garbės fraturnitėms - American Physical Society,Profesional Society.

Naujasis Daktaras jau yra gavęs paskyrimą ir šį rudenį pradeda mokslinį ir profesoravimo darbą Harvard Universitete prie Bostono,Mass.

Nebūtų tikslu nesuminėti gerbiamo Daktaro lietuviškoje veikloje jaunystės pėdsakus: Jis nuo pat pradžios mokyklos suolo labai energingai įsijungė į lietuviškos veiklos judėjimą - skautus ir kitas organizacijas, hartfordiškiams prisimenamas kultūriniuose pasirodymuose, besireiškiąs geru kalbėtoju,o ypač ryškiai ir atsiduodančiai pasireiškusiu katalikiškosios srovės organizacijoje - ateitininkuose. Tolimesniame jo amžiaus brendime ir gamtos mokslų filosofinės patirties rezultate, įvyko jo pažiūrų į gyvenimą pakitimas ir šiandien naująjį aukštojo mokslo Daktarą, kaip moksle, taip ir amžiuje subrendusį, matome laisvų liberališkų pažiūrų žmogų, siekiantį žmonijai visakeriopos gerovės ir apsisaugojimo klyskeliuose.

Dr.R.J.Kriščiokaitis savo studijų metu priklausė Lietuvių Studentų Sąjungai, linkime ir ateityje, kad atitrauks savo brangaus laiko lietuviškam veiklos judėjimui.

Daktaras yra vedęs ir augina dukrele, jo žmona irgi yra besiruošianti daktorato laipsniui.

Pr.P.

Canadian Vickers Ltd.

Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool Designers
- Vertical and Horizontal
- Boring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APRŪPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office

4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

Mums daug gyvenime pagelbėjusiai
ANASTAZIJAI STANKIENEI
mirus, jos
SŪNUI ALFONSUI, JO ŠEIMAI IR
VISIEMS GIMINĖMS
nuoširdžią užuojautą reiškia ir skausmu dalinasi
Joana ir Steponas Kęsgailos.

Mūsų Kredito Unijos narei
ANASTAZIJAI STANKIENEI
mirus, jos sūnui, anūkams, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia
"Litas"Montrealio Lietuvių Kredito Unijos Valdyba.

Lietuvos valstybės pradžia?

PETRAS BŪTĖNAS.

Mūsų istorikai iškėlė labai svarbų klausimą: Lietuvos valstybės pradžios klausimą. Nepaprastai svarbu nustatyti, kada Lietuvos valstybė buvo įkurta. Kai kas, kai dabar kasmet minime Vasario 16, mano, o kai kada net ir parašo, kad Lietuvos valstybė ne atkurta, bet įkurta 1918 metų vasario 16 dieną. Turėtume tiksliai žinoti, kada gi Lietuvos valstybė įkurta? Todėl istorikų iškeltąjį klausimą reikia sveikinti ir padėti jiems šį klausimą išspręsti. Šiuo klausimu čia dedamas P. Būtėno straipsnis, duodąs tam klausimui medžiagos.

PRAEITIES NAUJIENOS

Lietuvos valstybės pradžios datos nustatymas nėra jau taip beviltiškas dalykas, kaip išgasdinama, nes tam reikalui tikrai dar nevisi istoriniai ir kitokie reikiami šaltiniai suvartoti. Tai čia tokių šaltinių dalį ir užsiminsiu pakomentuodamas. O istorikų ir veiksnių reikalas tai pripažinti ar "ambiciškai" nutylėti, bet pasinaudojant.

I. Lietuvos valstybės pradžiai.

Indrikio Latvio 1199 metų įvykių aprašyme /IV. 6/ minimas lot. portus Semigallorum /K. Būga, Liet. k. žod. 133 189/, t.y. Žiemgalių uostas Latvijos Žiemgalos šiaurėje, Mūšos - Lielupės pačiame žemupyje, netoli Baltijos jūros Rygos įlankos. O pati Žiemgala pirmą kartą minima Annalės Ryenses kronikos 870 metais /t.p./, taigi per 329 /330/ metus anksčiau už aną savo Žiemgalių uostą, kuris tenai, suprantama, jau nuo seniai stovėjo. Baltiškoji Žiemgala yra turėjusi ir namaža savo gerai įrengtų pilių Latvijoje ir Lietuvoje. Vadinasi, Žiemgala tada jau bus gyvenusi aiškiu valstybiniu gyvenimu kartu su lietuviais, paplitusiais visos Žiemgalos mažiausia du trečdalius dalyje. O Žiemgalos "portus Semigallorum" taip yra mažiausia 20 metų jau stovėjęs prieš Valuininės sutarties 1219 metus /apie tą sutartį čia kiek vėliau/.

Taigi, Žiemgala turėjo net didelių ryšių su jau įsikūrusia Lietuvos valstybe, kaip ji turėjo, jau aiškiai žinome, net įvairių ryšių ir po anų minėtųjų įvykių, taigi ir po vokiečių livoniečių - kardininkų ordino 1202 metais įsikūrimo ji yra išvien ėjusi su Lietuvos valstybe ir net kartu su lietuviais yra prūsams talkininkavusi prūsų sukilimuose prieš vokiečių teutonų - kryžiuočių ordiną. Tuo būdu čia jau turime mažų mažiausia 20 metų Lietuvos valstybei būti prieš 1219 metus, ir net sujungtai valstybei, kaip šičia ir vėliau dar bus matoma.

Latvijos Žiemgala, nuo Dauguvos pačio žemupio pradedant, greit ima patekti į atsikrausčiusio Ordino okupacinę ugnį, žinoma, Lietuvos valstybei šiuo atveju negalint abejingai pasilikti. Jei kitaip būtų būvę, tai lietuvių elemento nebebūtumėm radę Latvijos Žiemgaloje net dar ir šiek tiek į šiaurę nuo Mintaujos vakarų - rytų linijos.

Pradžiai tuo tarpu apie Žiemgalą užteks. Svarbu čia, kad Žiemgalos valstybiškumas nėra ir negali būti senesnis už Lietuvos valstybės įsikūrimą ir ankstyvą /priešmindauginį/ jos susijungimą.

Dabartinės Latvijos Latgala, kuri kitados buvo kur kas platesnė į vakarus ir rytus, yra latgalių - latvių tėvynė. Latgalinė Jersikos valstybė pirmą kartą istorijos šaltiniuose paminėta tuoj po vokiečių livoniečių - kardininkų ordino atsidūrimo Dauguvos žiotyse - 1203 metais paminėta. O tos valstybės ribos nuo maždaug Dauguvos vidurupio dešinio šono ėjo į šiaurę, rytus ir pietryčius. Tik po kokių 6 - 7 kovos metų, t.y. 1209 metais tas Ordinas, ginkluotas plisdamas, slinkdamas padauguviu augštyn, užėmė šią valstybę ir sunaikino jos centrinę Jersikos pilį Dauguvos dešiniame - rytiniame krante, 45 km. į šiaurę nuo Naujinio - Daugpilio. Tai atsitiko prieš 10 metų prieš valuininės sutarties 1219 metus, ir čia lygindami prisiminkime Žiemgalos datas.

Ir latgalinė - latvinė Jersikos valstybė, žinoma, taip pat turėjo glaudžių santykių su priešmindauginės Lietuvos valstybe, kurios lietuviai mažiausia kiaurai iki Dauguvos gyveno visoje dabartinėje Latvijos Sėloje, taigi tuoj į rytus nuo Latvijos Žiemgalos, ir suprantama, čia visi baltai turėjo vieną bendrą politinį interesą nuo žiemryčių ir rytų pusės gintis prieš agresingą variagiškąjį slaviškąjį pasaulį. Šitie baltų santikiai nenutrūko dar ir vėliau.

Ordinas Duenaburg "Daugpilio" pilį pasistatė 1274 metais Lietuvos valstybės jau stovėjusios Naujinio pilies vietovėje, ir žr. kng. Traidenio /1270 - 1282 m.; A. Sapoka, Liet. ist. 61/. Tik po 65 metų po 1209 metais Jersikos valstybės okupavimo ir jos pilies sunaikinimo Ordinas tegalėjo paslinkti padauguviu į rytus ir 1274 metais priveikti statytis savo pilį Naujinio artumoje. Tad turime pripažinti, kad Jersikos valstybė, nors ir nugalėta, dar ilgai nebuvo pasidavusi vokiečių okupacijai ir kad didelės visokios įtakos jau turėjo lietuvių Naujinio pilis savo broliams latgaliams - latviams padėti.

Bet tiek žinių, kiek jų tėra kng. Traidenio skirsnyje, tai perdaug permaža apie tą reikšmingą lietuvių Naujinio pilį. Tad imame bent per 13 metų ankstesnę istorinę žinią, taigi dar mindauginę: 1261 metų rugpiūčio 7 dienos /tuoj po Durbės 1260 metų mūšio laimėjimo/ du panašūs dokumentai mini Mindaugą ir Naujinį - Mindowe, Dei gratia rex Littowae /Lietuvos/ ir Nos Mindowe, Dei gratia rex Litwinorum /Lietuvių/, o ten ir burchwalle Nowenene Novenene /Bg. Lkž. 143/ "pilis Naujinis". Kad ta pilis lietuvių statyta, tai liudija ir jos vardas Nauj-in-is 2, nes tik lietuvių kalba turi žodį naujas,-a 4, o latvių kalboje ir šiam reikalui yra kitoks žodis jauns,-a "jaunas,-a 3".

Vadinasi, dėl lietuvių Naujinio pilies ten jau buvimo tuo budu per 13 metų pasistūmėjame į senovę. Arba Naujinis istoriniuose šaltiniuose jau žinomas po valuininės sutarties 1219 metų po 42 metų, arba po Jersikos valstybės 1209 metais likvidavimo po 52 metų. Jersika ir Naujinis yra betarpiškieji kaimynai ir abu Dauguvos dešinėje pusėje, - taigi, prie vienos bendros didelės upės, kaip ir anas Žiemgalių uostas netoli jos. Tuo būdu ir Naujinio praeitis turi būti senesnė, negu rašo anie istoriniai šaltiniai.

Be to, Dauguvos žemupio ir vidurupio plotus jau valstybiškas dar prieš vokiečių ordino atsikraustymą, taigi prieš 13 amžių. Tai to ploto pietinė kaimynystė tada taip pat jau turėjo būti juo labiau valstybiška. Tada ir buvo Lietuvos valstybė, šiame sektoriuje turėdama ir savąją Naujinio pilį... ir nuo Baltijos jūros kiaurai į rytus į Dauguvos augštupį, jungdama baltiškąsias žemes prieš vokiečių livoniečių - kardininkų ordino atvykimą ir gindama jas po to Ordino atvykimo jo agresinguose prieš baltus žygiuose. Užtat ir drįstama sakyti, kad Lietuvos valstybė jau buvo sujungta ne tik po valuininės sutarties 1219 metų, bet ir prieš šiuos metus.

Lietuvos valstybės, kaip ir Jersikos valstybės ir t.t., įsikūrimas lenktyniauja su 862 metais, kada šiauriniai germanai, jiems nepavykus savo Rus' įkurti Lietuvos valstybės Žemaitijos pajūryje pvz. apie 853 metų Apuolės pilies apsiausties laiką, didžiajame Suomių įlankos - Dniepro vandens kelyje vakarinių - suomių - ugrų ir rytinių baltų žemėse ėmė kurti kitą savąją švediškąją Varinginę Rusę=rus. variažskaja Rus', taigi Rusiją, kurios ir vardas yra švediškas, pirmučiausia nukrieptą ir prieš baltus, tik jau, matome, nebe vakaruose Baltijos pajūryje, bet iš priešingosios pusės - rytuose.

Nesą istorinių šaltinių Lietuvos valstybės pradžiai nustatyti. Atrodo, kad jų kiek galint pakankamų esama. Tik reikia nors kartą juos susirankiotus imti pradėti analizuoti ir sintetinti reikiamam tikslui. Svetimieji to nepadarė ir nepadarys. Padėjau istorikams ir veiksniams. O gal ir pakenkiau? Tai turėtų įrodyti. Ir šiaip, ir taip, - atsiprašau, kad į "svetimą daržą-tabu" įsitaikau. Bet galgi netrukus pamatysime, kas iš to išeis. Mat, rodos ir dar daugiau rimtų pagalbinių žinių esama. O bendrajai istorinei situacijai žr. nevisiems patinkamą straipsnį: P.B., Lietuvos valstybės įsikūrimas, - Karys, 5 nr. 1963 m.

II. Lietuvos valstybė sujungtoji ir mindauginė.

Lietuvos valstybė bus buvusi sujungta - apjungta /kaip istorikų rašoma - suvienyta/ 1219-1236 metų tarpe, taigi per 17 metų, nes "1236 metais Valuinės kunigaikštis jau derėjosi su Mindaugu kaip su visos Lietuvos valdovu /A. Šapoka, Liet. ist. 50/", o 1236 metais yra ir Šiaulių - Saulės mūšio prieš vokiečių ordino kariuomenę laimėjimas Lietuvos Žiemgaloje. Bet Lietuvos valstybės sujungimas, matėme, galėjo būti įvykęs ir dar kur kas prieš 1219 metus, nes tos valstybės net jau ir egzistuota. Nuo 1236 metų spręstina, jau yra mindauginė Lietuvos valstybė. Gi sujungtinė ar apjungtinė Lietuvos valstybė jau buvo 1219 metais, kada tos tokios valstybės net 21 kunigaikštis, kurių tarpe buvo ir Mindaugas, darė ir rašėsi taiką su Valuinės kniažestva. Nuo tol /mažiausia/ 17 metų praėjo ligi Mindaugo savarankiško įsigalėjimo, o Lietuvos valstybės atitinkamas dalis gi tikrai padėjo valdyti ir anie kiti

Nukelta 6-an psl.

Soviet-Chinese Agreement, signed in Moscow on September 16, 1952, transferred control of the Manchurian railway to Communist China. Russian troops remained at Port Arthur at China's request

Tai buvo rusų-kinų medaus mėnesiai. Pasirašant Ču En-lai sutartį, stovi Stalinas, tada dar "viso pasaulio tėvas ir išganytojas", ir Molotovas, ir Bulganinas ir Malenkovas, Mikojanas ir daugelis kinų "draugų". Tiktai "draugo" Nikitos Chruščiovo nematome. Kur jų šiandien draugystė? Visų jų imperializmas ir noras kitus pavergti juos pačius žlugdo. Jie, kaip tie patarlės gyviai, nepasidalina pasaulio, nes visi nori būti viešpačiais ir valdovais jų pavergtų tautų. Jie dabar jau vieni kitus ėda. Ar gi tai žmoniška? Tai plėšrūnai.

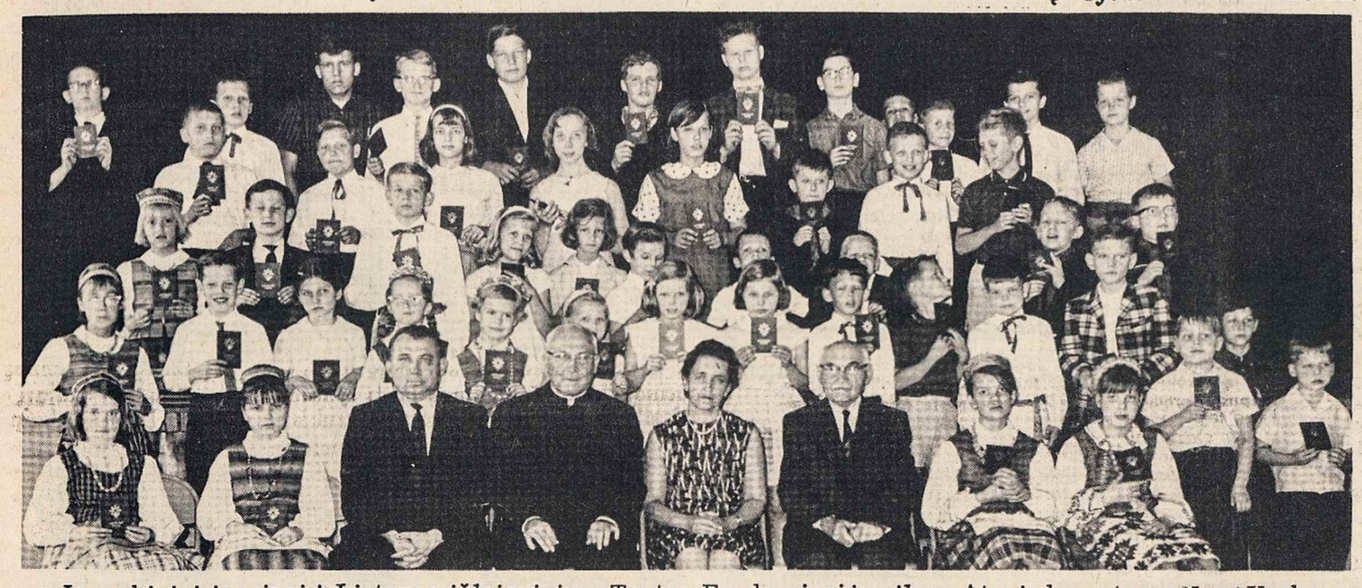

Ir mokiniai jungiasi į Lietuvos išlaisvinimo Tautos Fondo rėmėjų eiles. Atvaizde matome New Yorko lietuvių Maironio vardo šeštadieninės mokyklos mokinius, Tautos Fondan įnešusius rėmėjų įnašus ir gavusius Tautos Fondo rėmėjų pasus. Birželio 12 d. Apreiškimo parap. salėje Tautos Fondo pirmininkas prel. J.Balkūnas, dalyvaujant T.F-do Įgaliotiniui Jonui Makauskiui, mokytojams ir tėvams įspūdingai įteikė kiekvienam mokiniui Lietuvio Pasą. I eilėj sėdi /iš kairės/: Giedrė Kregždytė, Rita Čepulytė, Tėvų k-to pirm. G.Surdenas, Prel. J.Balkūnas, mok.ved.E.Ruzgienė, T.F.Įgal, Jonas Makauskis, Rasa Kregždytė, ir Rasa Navickaitė; 2 eil. Audrė Staknytė, Vytas Navickas, Aura Ošlapaitė, Daiva Jūrytė, Daina Jurkutė, Danutė Navickaitė, Ligija Birutytė, Rita Binkevičiutė, Linas Kudžma Eimutis Karmazinas, Paulius Šilbajoris, Vytis Snieška, Paulius Rajeckas, Albertas Landsbergis, Andrius Rajeckis; 3 eil. Lilija Staknytė, Sarūnas Zikaras, Robertas Šilbajoris, Rūta Gerulaitytė, Laura Čerkeliūnaitė, Linas Vytuvis, Tadas Petkevičius, Vaidotas Bobelis, Andrius Osmolskis, Tadas Osmolskis; 4 eil. Ričardas Krulikas, Vytautas Rauba, Lina Čerkeliūnaitė, Carole Smith, Alvita Liktoriutė, Ritas Vilgalys, Algis Leveckis, Rimas Birutis; 5 eil. Algirdas Povell, Rimas Rauba, Povilas Osmolskis, Algis Norvila, Kastytis Pilis, Kazimieras Beleckis, Povilas Pocius, Paulius Landsbergis, Aleksandras Daunys, Vytautas Gerulaitis, Antanas Vytuvis, Putinas Baltrušaitis; atvaizde nėra: K. Baltrušaitytės, A.Biručio, L.Erciutės, D.Gražiūnaitės, E.Jurkuvėno, R.Kisieliutės, D. Leveckytės, A. Ošlapo, A.Ruzgaitės, A.Skerio, V.Šlapelytės, J.Vainiaus, J.Vilgalio, R.Vilgalytės ir A.Pranckevičiūtės. Viso 64 mokiniai. Tai gražus pavyzdys visoms lietuviškoms mokykloms ir geras auklėjimas bei lietuvybės ryšis.

Chruščiovas vėliau su Mao Tse-tungu sąmokslavo, bet atvaizde matome, su kokiu nepasitikėjimu ir įtarimu vienas į kitą žiūri. Nepasitikėjimas pasitvirtino. Abu bolševikai, bet vienas kitam priešai. Tokia jų brolybė. Tačiau viename jie prigimtį savo išlaiko: abu plėšrūs imperialistai ir todėl bendr adarbiauja ten, kur galima grobti.

VYT. RIMKEVIČIUS. ROMANAS

STUDENTAI

43.

Išeina Martišius paskutinę pertrauką į koridorių. O ten — pilna studentų. Taip ir mėto jį ant rankų iš vieno koridoriaus galo į kitą. Martišius karpo orą ilgomis kojomis ir niekaip nesupranta, kas čia per išdaigos. Pastatę jį ant kojų, ėmė sveikinti su šeimynos padidėjimu. Martišius net apstulbo, sužinojęs, kad susilaukė nuo nesamos žmonos sūnaus. Iš pradžių bandė viską paversti juokais, bet, pamatęs rūstų veidą merginos, su kuria draugavo, jis suprato, kad popieriai ne kokie. Įraudęs gynėsi, įrodinėjo, jog neturi jokios žmonos, jog nelaukė ir nesusilaukė sūnaus. Kas tuo patikės! Jeigu jau kartą prideramai pasveikinta, tai ir per laikraščius neatšauksi, nors būtum pats redaktorius.

Martišiaus laukė sunkus aiškinamasis darbas, kol įtikino, žinoma, ne visus, kad jam pirmiau reikia vesti, o tik po to laukti sūnaus, kad tokių iškilmių dar nenumatęs šiame penkmetyje, ir draugai be reikalo pasiskubinę jį sveikinti.

Net Dzūkui, žiūrint iš šalies, pagailo Martišiaus. Per žiauriai atsilygino už „arbatėlę". Nutaikęs progą, jis vėl pakabino lapelį prie sienlaikraščio: „Dėmesio! Įvyko nesusipratimas! Į bendrabutį per klaidą pateko telegrama, adresuota visai ne mūsiškiam Martišiui, o kitam, gyvenančiam Gorkio gatvėj."

Iš Instituto Dzūkas išėjo kartu su Rima.

— Perskaičiau „Kromvelį",— žvilgčiodamas į Rimą ir stengdamasis atspėti, ar ji neskaitė sienlaikraščio, užvedė rimtą šneką Dzūkas.— Geležinis žmogus buvo Kromvelis. Ką man dabar, Rima, paskaityti?

— „Spartaką" skaityk,— tarė Rima ir nusijuokė.— Kažkoks Dzūkas nupieštas sienlaikraštyje, matei?

„Žuvau!.." — Dzūkas žengė šaligatviu tartum bedugnės kraštu, o Rima juokėsi jau iš kitos karikatūros.

— Neblogai nupieštas Dzūkas... Neblogai...— tvirtino pralinksmėjęs.—„Nieko nežino!"— nusprendė jis, džiaugdamasis tuo, kad Rima juokiasi ir kad draugai moka piešti linksmas karikatūras.

Rima žinojo viską: kaip Dzūkas šoko „Kubilą", kaip, turėdamas vieną bilietą, pakvietė dvi studentes į teatrą, o per Spalio šventes po trijų šokių prisipažino jos draugei... Rima pastebėjo, kad Dzūkas tik vaizduoja pavyzdingą studentą, o iš tikrųjų jis visai ne toks. Bet jautė ir tą dzūkišką nuoširdumą, kuris išskirdavo jį iš kitų. Jei ne tas jo nuoširdumas, negalima būtų suprasti, kad Dzūkas vaidina. Rima žinojo, kad visa tai vieną kartą baigsis. „Aš — viena jo mylėtų..."— pykdavo ant savęs.— Ko vaikštau su juo?.. Jis, pirmąkart susitikus, mane įžeidė... Treneris!..— Ne, jis kitoks..."— prieštaraudavo pati sau.— Jo kiti nepažino, nesuprato... Su manim bus visai kitoks!.."

MARYTĖ, ANTANAS IR KUMPIS

Ką bedarytų Antanas, jam viskas išeina tiesiai, paprastai, be gudravimų, tačiau... Jau antra diena Antanas atsineša į portfelį įsidėjęs gabalą iš namų atsiųsto kumpio ir niekaip nesiryžta paduoti Marytei: „Jeigu ji nepriims? Ką aš tada darysiu?!"

Antanas geriau negu bet kas kitas žino, kad Marytei nelengva.

Ji gyvena iš stipendijos. Kartą per tris mėnesius ją įdukrinusi moteris atsiunčia siuntinį. Marytei tuomet būna šventė. Ji džiaugiasi, kad gyvenime dar turi ką nors, kas ja rūpinasi, bent retkarčiais prisimena.

Antanas susirgo plaučių uždegimu. Jį išvežė į ligoninę. Marytė buvo įpratus matyti Antaną kiekvieną dieną, todėl, ką bedarė, vis kažko trūkdavo, vaikščiojo lyg nesava. Lankydavo su Dzūku Antaną, nunešdavo jam uogienės, šokolado. Antanas siųsdavo piktus laiškelius: „Aš ne Šešiapūdis ir ne dramblys! Grąžinsiu viską, ką atnešit."

Marytė dėjo rublį prie rublio ir susitaupė pinigų žieminiams batams, tačiau nė truputėlio nesigailėjo, kai juos išleido. Antanas pasveiko.

— Tu, Maryte, jau nepaklydusi gervė,— mėgindavo jis kalbėti uždrausta tema.

— Pavasarį apie viską pakalbėsim. Pavasarį...— nutildydavo jį Marytė.

Pavasaris pavasariu, bet kumpį paduoti reikėjo. Grįžtant iš paskaitų, prie bendrabučio jis ištraukė iš portfelio ryšulėlį.

— Imk, Maryte. Čia tau.

— Kas čia?..— nepatikliai pasiteiravo ji.

— Kumpis. Iš namų daug atsiuntė. Tu paimk nuo manęs, paimk...— Antanas raudonuodamas bruko jai į rankas ryšulėlį.

Marytė pasižiūrėjo į sumišusį Antaną, kuris jai aiškino, kad ji išvirtų su kumpiu pupų sriubos, o jie su Dzūku ateisią valgyti. Ji taip pat sumišo: įsižeisti, neimti? Kam įsižeisti, kodėl neimti? Marytė paėmė ryšulėlį.

— Dėkui, Antanai... Gal tau mažai liko?..

— Dzūkas viską apskaičiavo. Penkeriems kopūstams kaulo ir mėselės užteks.— Antanas kalbėjo laisvai, lyg jam kas nuo pečių būtų nuėmęs akmenį.

Marytė bendrabutyje nepasigyrė kumpiu draugėms. Tai nebuvo paprastas siuntinys. Ji ir gėdinosi jo, ir džiaugėsi, prisiminusi sumišusį Antano veidą.

SODE ŠĖLO VĖTRA

Į Marytės kambarį įbėgo Aldona. Ant pečių užsimetusi paltą, su skarele rankoje ji sustojo kaip įbesta prie durų.

— Kas tau, Aldona?!— prie jos pripuolė Marytė.

— Renkis... Nueikim į vyrų bendrabutį,— paprašė Aldona.

Nukelta 4-tan pusl.

S. MASTAUSKIS
biologija

A. MATUKONIS
technika

J. POŽELA
fizika-matematika

I. ZAKSAS
filosofija

K. RAGULSKIS
technika

P. SABAUSKAS
veterinarija

KULTŪRINĖ KRONIKA

33-ČIASIS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

jau išėjo iš spaudos. Jame sutilpo žodžiai pradedant žodžiu Valeikienė ir baigiant Vienne. Tai gal retas tomas, kuriame viešpatauja vien viena raidė "V".

Šį tomą redagavo Pranas Čepėnas. Tome yra daugybė lietuviškos medžiagos, kuri ypač svarbi jaunimui, naujiems akademikams, kurie patariami nedelsiant enciklopediją užsisakyti/kambūtų patogu, mielai patarnaus Nepriklausoma Lietuva, gaunant išsimokėjimo lengvatų/.

Šiame tome ilgesnių str. tarpe yra ir tokie:

Valentinas,
valentingumas,
Valeška,
Valius,
Valkininkas,
Valparaiso,
valstybė,
valstiečiai liaudininkai,
Vanagai,
Vanagaitis.
Varėna,
varis,
Varnas,
Varnelis,
Varniai,
Varpas,
Varpininkai,
Varšuva,
Varšuvos konfederacija ir kunigaikštija,
Vasario 16 aktas,
Vasario 16 gimnazija,
Vatikanas,
Vatikano archyvas, biblioteka,
Vavelis,
Vazų dinastija,
Vėgėlė ir daug kitų.

-Liepos mėn. pradžioje įvairiose Lietuvos vietose lankėsi Belgijos ir Čilės komunistų partijų grupė. Beveik tuo pačiu metu Vilniuje tris dienas lankėsi... Afrikos Somali respublikos parlamentarų keliolikos asmenų grupė.

JAV STUDENTAI IR DĖSTYTOJAI VILNIUJE

Liepos 5-6 dienomis Vilniuje ir jo apylinkėse lankėsi 19 asmenų-JAV studentai ir dėstytojai iš įvairių JAV kolegijų, daugiausia rusų kalbos specialistai. Jie buvo nuvežti į pionierių stovyklą prie Nemenčinės, Vilniaus univ-tete kalbėjosi su rektorato, įvairių organizacijų atstovais, kavinėje buvo susitikę su studentais. Vėliau jie išvyko į Leningradą. E.

MŪSŲ LIETUVA

Br.Kviklio redaguojama, išėjo jau antras tomas. Puikus ir įdomus tomas, daug geriau paruoštas negu pirmasis. Jis apima šiaurės vakarų, daugiausia, Lietuvą. Puikiai iliustruotas.

Autorius, perpildytas medžiaga, dabar sumetė, kad į tris tomus neįstengs visos medžiagos sudėti, todėl nusprendė daryti keturius tomus, ir tuo tikslu paprašė leidėją, Juozą Kapočių, sutikti leisti keturius tomus. J. Kapočius sutinka leisti ketvirtą tomą, jeigu prenumeratoriai sutiks apsimokėti jį lo dolerių, kaip ir visus kitus tomus.

Reikia pasveikinti ir Mūsų Lietuvos redaktorių ir leidėją, kad jie ryžosi tokį didelį leidinį išleisti, kuriame sutelkta labai daug apie Lietuvą medžiagos.

Šiame antrame tome ypač įdomus skyrius apie Pasvalio rajoną, kur Lietuvoj yra susitelkę klodai gipso, kur yra gipso laužyklos ir kur vyksta žemės įgriuvimai.

Netenka abejoti, kad ir kiti tomai bus įdomūs, todėl ir prenumeratoriai tikriausiai sutiks apsimokėti už ketvirtą tomą lo dol.

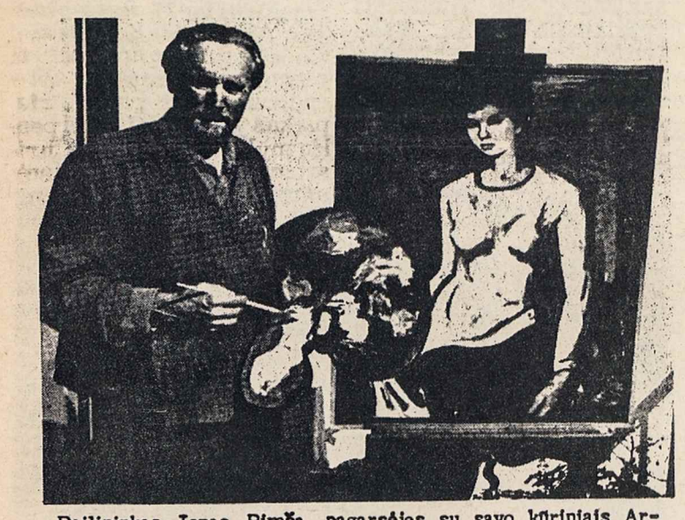

Dailininkas Jonas Rimša, pagarsėjęs su savo kūriniais Argentinoje, Bolivijoje ir kitose Pietų Amerikos valstybėse, šį rudenį atvyksta į JAV ir pirmąją savo kūrinių parodą šiame kontinente suruoš Clevelande Gallery International. Po to ketina parodą suruošti Chicagoje ir kituose miestuose. Parodoje bus išstatytos akvarelės ir aliejaus darbai iš ciklo "Indo-Americano". Šiuo metu J. Rimša ruošiasi parodai Argentinoje. Nuotraukoje dail. J. Rimša prie vieno paskutiniųjų darbų -- portreto, savo namuose Buenos Aires. Alg. Gustaičio nuotrauka

Rašytojas Petras Vaičiūnas 1939 metais

RUOŠIAMASI M.K. ČIURLIONIO 90-GIMIMO METINĖMS

Liepos mėn. pradžioje Vilniuje tartasi apie M.K. Čiurlionio 90 m. gimimo sukakties paminėjimą. Iškilmingas minėjimas numatytas Vilniuje rugsėjo 22 dieną, menininko gimimo dieną. Jau paskelbtas M.K. Čiurlionio vardo jaunųjų pianistų konkursas-vertinimo komisijos pirmininkas komp. E. Balsys. Numatyta išleisti menininko paveikslų reprodukcijas, paruošti scenarijų kino apybraižai, kūrinių plokštelių albumą, surengti specialius koncertus ir kt.

-Liepos 11 d. sukako 75 metai, kai gimė žymus lietuvių dramaturgas ir poetas Petras Vaičiūnas/jis mirė Vilniuje 1959 m./. "Literatūros ir Meno" savaitraštis rašytojo sukakčiai, nežymioje vietoje tepaskyrė vos apie 20 eilučių petitu ir paskelbė vieną paskutiniųjų poeto eilėraštį iš ciklo "Gyvenimo preliudai".

-Liepos 11 d. akad. operos ir baleto teatras Vilniuje pastatė J. Gruodžio 3 v. baletą "Jūratė ir Kastytis". Libretas/ pagal Maironio balade/ ir pastatymas-B. Kelbausko, dekoracijos-J. Jankaus. Pagrindinius Jūratės ir Kastyčio vaidmenis atliko G. Sabaliauskaitė ir A. Leonavičius, be to L. Aškelovičiūtė, H. Kunavičius, T. Sventickaitė, N. Kairienė ir kiti.

-Vilniuje liepos mėn. buvusių "iškilmių" proga, kino teatruose parodyti Lietuvos kino mėgėjų darbai. Kai kurie tų filmų "Laiko žingsniai"/apie Kauno praeitį/. "Nuo daraktoriaus iki akademiko"/apie prof. A. Purėną/, "Dosnios širdies žmonės"/apie karių-medikų darbą/, M. Liubeckis rodė kelionių po Senegalą ir Japoniją įspūdžius "Antroji jaunystė" ir kiti. Pažymėtina, kad komunistiniam jubiliejui Vilniaus kino studija nesugebėjo susukti jokio ilgametražinio vad. meninio filmo.

-Vilniuje po ilgesnio laiko vėl pasirodė žurnalas "Mūsų ekranas". Tai Valst. kinematografijos komiteto leidinys.

VAKARŲ ŽURNALISTAI PABALTIJO BOLŠEVIKŲ DEMONSTRACIJOSE.

Pagal Tasso-Eltos pranešimą į sov-nės valdžios įvedimo 25-jų metinių iškilmes Pabaltyje buvo atvykusi grupė užsienio žurnalistų, atstovaujančių Australijos, Belgijos, Vengrijos, Rytų ir Vakarų Vokietijos, Italijos, Kanados, Šveicarijos, Indijos, Čekoslovakijos ir kitų kraštų spaudai, radijui ir televizijai. Galimas dalykas, tie žurnalistai atstovavo tik komunistinę bei jiems artimą spaudą.

K. PETRAUSKAS APIE OPERĄ, GREIČIAUSIA, PAKIŠTU STRAIPSNIU.

Lietuvoje buvusių triukšmingų demonstracijų proga spaudoje paskelbtas ir Kipro Petrausko žodis. Buvęs ilgametis operos solistas pripažino karo metu buvusius nuostolius teatrui ir pastebėjo, kad operos kolektyvą tekę tėkti kone naujai. Petrauskas, atrodo pamiršo savo noru į Vakarus pasitraukusius žymiuosius operos solistus, nes, jo nuomone, "dalis dainininkų žuvę per karą ir okupaciją, dalis įstrigo užsieny gastrolių metu, o kiti-varu išvaryti darbams į trečiąjį reichą ar sugrūsti į koncentracijos stovyklas". Po kario metu, anot Ptrausko, teatro srityje buvo milžiniškas augimas-vis dėlto ir Kipras pripažino, kad per daugiau kaip 40 metų pasirodė vos šešios "tarybinės lietuviškos operos ir keturi baletai". Pagaliau Petrauskas pasisakęs, kad šiais metais jam sueina 80 m. amžiaus ir kad jam norėtųsi ilgiau gyventi bei padainuoti lietuvių sukurtose operose. E.

-Rytų Berlyne buvusiame baltistų pasitarime paaiškėjo, kad šiuo metu daugiau kaip 30 Rytų Vokietijos mokslininkų bei kultūros darbuotojų aktyviai domisi baltistikos klausimais. R. Berlyne įvykusioje konferencijoje pagrindinį pranešimą skaitė Greifswaldo universiteto dėstytoja Bart apie lietuvių liaudies dainas

DR. ALBERTAS GERUTIS

Diplomatas, žurnalistas ir bibliografas -- dr. Albertas Gerutis liepos 21 d. sulaukė 60 m. amžiaus. Šveicarijoje jau daugiau kaip 25 metus gyvenąs solenizantas nieku būdu nesijaučia sulaukęs "rimto amžiaus".

Savo veikla Europoje, Šveicarijoje, jis yra virtęs tikru Lietuvos ambasadorium, Lietuvos reikalų, jos ir viso Pabaltijo tragedijos bei gyvenimo propaguotoju mums palankioje šveicarų spaudoje. Pasiuntinybės patarėjas dr. Gerutis ir šiuo metu atstovauja lietuvių ryšiams su Vak. Vokietijos įstaigomis Bonnoje palaikyti ir jau 19 metų nepaprastai kruopščiai veda jo paties įsteigtą Berne Lietuvių Bibliografijos Archyvą.

1924 m. jaunuolis Albertas pradeda darbą Kaune. Čia įstojo į Lietuvos universiteto teisių fakultetą. Bestudijuodamas dirbo ir Lietuvos Telegramų Agentūroje ELTOJE (į ją buvo įsijungęs dar ir Rygoje begyvendamas). Čia jis ir redaktorius ir korespondentas. Lygiagrečiai Gerutis pradėjo bendradarbiauti ir laikraščiuose: jis rašė "Lietuvoje", "Lietuvos Žiniose", "Lietuvos Aide", "Ūkininko Patarėjuje" ir kt. Trečiasis Geručio kauniškės veiklos baras, tai jo simpatijos Pabaltiečių susiartinimo idėjai, tad aktyvus darbas Kaune veikusiose Lietuvių - Latvių ir Lietuvių - Estų susiartinimo draugijose.

1933 m. įstojęs į Berno universitetą, Gerutis apgina disertaciją "Die staatsrechtliche Stellung des Staatsoberhauptes in Litauen, Lettland und Estland". (Valst. galvos padėtis valstybinės teisės atžvilgiu Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje). Gerutis gauna teisių dr. laipsnį ir nuo 1933 m. pradeda valstybinį darbą Lietuvoje.

1936 m. prasideda dr. Geručio -- diplomato veikla. Jis naujam darbui gerai pasiruošęs, nes puikiai apvaldęs visą eilę kalbų, daug lankęsis užsienyje. (A).

Plačiau apie sukaktuvininką galima pasiskaityti Lietuv. Enciklopedijoje.

Garbingąjį Sukaktuvininką, darbingą ir pajėgų nuoširdžiai sveikiname ir linkime ilgiausių ir našių metų.

LAIKLAŠTĮ, KAYGĄ SKAITYSI OKUPANTĄ IŠ LIETUVOS IŠVYSI

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

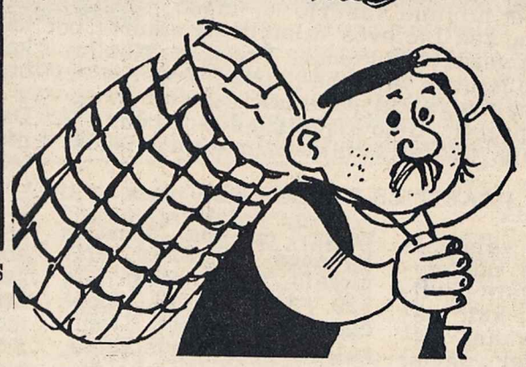

- Perkūnėlis! Raktą pamiršau! - susirūpino kolūkietis, atėjęs daržinėn paimti šieno... "Šluota".

J. Kanapliūno piešinys.

— Skambina, jog mūsų sūnus išblaivinimo įstaigon pateko

— Vargšelis, vienas tarp girtų...

J. TUMAVIČIAUS piešinys

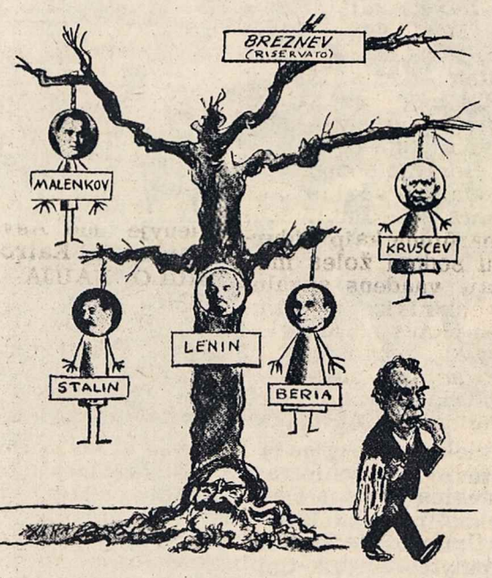

AN ITALIAN COMMENT

The cartoon above, captioned "Who will hang Brezhnev?," appeared originally in *Il Travaso* (Rome). It is reproduced here from *The New York Times*, November 8, 1964.

Romos "Il Travaso" laikraštyje buvo įdėtas komunizmo medžio šaržas, kurio autorius, parodęs, kur padėti Rusijos komunistų lyderiai, klausia, kur vieta bus naujam jų lyderiui draugui Brežnevui? Šią karikatūrą persispausdino daugelis laikraščių.

STUDENTAI Atkelta iš 3-čio puslapio

Marytė, nieko neklausdama, greitai apsirengė, ir juodvi išėjo.

Išskyrus Baltrėno kambarį, Aldona niekad nėra buvusi vyrų bendrabutyje. Įsivaizduodavo kituose kambariuose didžiulę betvarkę: ant stalo stovi primusas, neišvalgytas kopūstų puodas ir guli atversta knyga... Ne dėl to ji viena nedrįso tenai eiti. Priežastis buvo rimtesnė, apstulbinusi Aldoną.

Į Švietimo ministeriją atvažiavo iš Luokiškės mokytoja Lingytė. Ji užėjo ir į Institutą. Aldoną rado komjaunimo komitete. Lingytė jai papasakojo, kad mokytojauja kartu su Stase, kad Stasė nėščia, o jos kūdikio tėvas — jų fakulteto studentas Jonas Norkaitis.

Aldonos rankose buvo Jono pareiškimas ir anketa. Norkaitis stoja į komjaunimą. Rytoj susirinkimas. Aldona nesusigaudė šioje painiavoje ir nežinojo, ką daryti.

Vincą merginos rado vieną. Pasodinęs netikėtas viešnias, jis pabėrė ant stalo rieškučias džiovintų kriaušių.

— Vaišinkitės! — paragino.

Merginos padėkojo, bet nė viena nepaėmė.

— Ką jūs, į gedulo procesiją atėjote?!.— juokėsi Vincas ir apkabino jas abi.

— Vincai, aš apie Stasę sužinojau...— pirmoji prašneko Aldona, lengvai suvirpėjusi nuo Vinco prisilietimo.

— Ji nėščia,— tarė Marytė.

Aldona jautė, kaip susigniaužė Vinco pirštai. Jo veidas pasikeitė: šaltai, perveriamai blykstelėjo akys, išryškėjo įsitempęs kiekvienas veido raumuo.

— Meluojate!

— Ne. Buvo atvažiavusi mokytoja, viską pasakė.— Aldona trumpai papasakojo, ką jai sakė Lingytė.

Vincas piktai žiūrėjo į ją, tartum jinai būtų dėl visko kalta:

— Kur ta mokytoja?

— Išvažiavo.

Vincas išėmė iš spintelės Lietuvos žemėlapį. Visi trys palinko prie jo.

— Meškonys... Luokiškė...— greit surado Vincas.— Geležinkelis ligi Meškonių...—„Išvažiuoju. Nesirūpinkit. Grįšiu rytoj",— užrašė popieriaus skiautelėje ir numetė ją ant lovos.

— Rytoj susirinkimas. Jonas stoja,— stabdė Vincą Aldona.

— Niekam nepasakokit. Gal tik nesusipratimas.

— Sulaikyti Jono pareiškimą? — paklausė Aldona.

— Jei negrįšiu, sulaikyk,— atsakinėjo Vincas, vilkdamasis paltą.

Išėjus į gatvę, Vincas stabtelėjo:

— Nelydėkit manęs. Baisi pūga,— ir, pamiršęs atsisveikinti, nuskubėjo į geležinkelio stotį.

Aldona grįžo namo. Kambary vienui viena! Draugės — skaitykloje. Numetusi paltą, sukniubo ant lovos.

Aldonai Stasė neišvažiavo iš Instituto. Ji visą laiką jautė ją, stovinčią tarp jos ir Vinco. Ji kovojo su savim visą rudenį, kovojo žiemą... „Kuo jis mane užkerėjo? Gyvenu penkiolikmetės fantazijom!.."— įrodinėdavo pati sau.

Stasė nėščia. Jonas sau vaikštinėja su Elena, o ji toj Luokiškėj viena. Kartais Aldona nekęsdavo Stasės, bet dabar jos nelaimę pergyveno taip pat, kaip pergyventų dėl savo artimiausios draugės.

Vincas išvažiavo, pamiršęs net atsisveikinti. Ji tebuvo jam tik studentė, kurso draugė, ir tai ne visados.

Pasalomis atlindusi mintis kuždėjo: „Dabar viskas bus kitaip... Viskas kitaip...— Aldona ginė šią mintį nuo savęs.— Ateis pavasaris... Pavasaris viską išaiškins..."

O sode vis smarkiau šėlo vėtra.

XXXII. JŲ SIELA PAPRASTA

Pūga. Laukuose verpetuoja, gainioja vienas kitą, susiburia ir vėl išsiskiria balti sniego sūkuriai. Kur-ne-kur spingso vieniši sodybų žiburiai, neilgos kolūkių gyvenviečių linijos.

Raižus vėjas vaiko po laukus sniegą, dejuoja įlindęs kaminan, kvatojasi atplėšęs pastogėje lentą ir gūdžiai stūgauja lįsdamas pro trobos sąsparas. Arba lekia laisvas per laukus, šiaušia prie atkapstytų želmenų bevakarieniaujančio seno kiškio kailį. Šis pakelia galvą, brūkšteli keliskart kojomis per snukutį ir, pasistiebęs ant užpakalinių kojų, dairosi: nieko nesimato. Ir dumia pilkasis per gilias pusnis link miško, kur po sena eglės išvarta laukia kiškienė.

Jaunų eglaičių tankmėj straksi stirnaitė. Ji juodomis akimis žvalgosi aplink — bene atslenka iš kur vilkas? Jos aksominės šnervės suvirpa, prisiminus saldžius vasaros dobiliukus ir prieš keletą dienų šitoje pat vietoje sutiktą gražuolį ožį, nuo kurio tada ji galvotrūkčiais pabėgo. Stirnaitė krepšteli liekna kojyte sušalusią žemę ir, staiga kažko išsigandusi, nustraksi pro bestyrančius medžius, kur kojos neša, kur akys veda...

Kelias vingiuoja tolyn.

Godžiai subliksi po eglaitėmis smūksančio vilko akys: gal paskui roges seka jaunas kumeliukas? Nebotų jis važiuojančių žmonių, nieko nebotų! Pultų, draskytų... Alkanas jis, baisiai alkanas. Kai prieš trejetą dienų sugraužė kaulą, tai iki šiol dar ničnieko nesumedžiojo. Įsitempia gyslotas vilko kūnas, bet nosis tesuuodžia tik šleikštų arklių prakaito kvapą. Pradunzga rogės. Atsigodi vilkas iš svajonių apie jauną kumeliuką ir, prašiepęs nasrus, sukalena dantimis.

Keliu iš Meškonių į Luokiškę lyg juodas taškas, čia išnykdamos sniego sūkuriuose, čia vėl pasirodydamos, skriejo rogės. Arkliai nešėsi risčia. Tartum išsigandęs klaidaus kelio ir švokščiančių eglynų, kuriuose pasislėpdavo rogės, dzinguliavo varpelis. Dilinduodamas priekyje, jis tarsi rodė arkliams kelią.

Vincas dažnai iššokdavo iš rogių ir bėgdavo įsiki-

Nukelta 6-tan pusl.

Juk draugininkas sakė, kad į stovyklą pačius reikalingiausius daiktus reikia pasiimti ...

— Pagaliau mes radome nuošalų kampelį...

Taip Vilniuje leidžiama "Šluota" vaizduoja okupuotoje Lietuvoje "kultūros" namų veikimą...

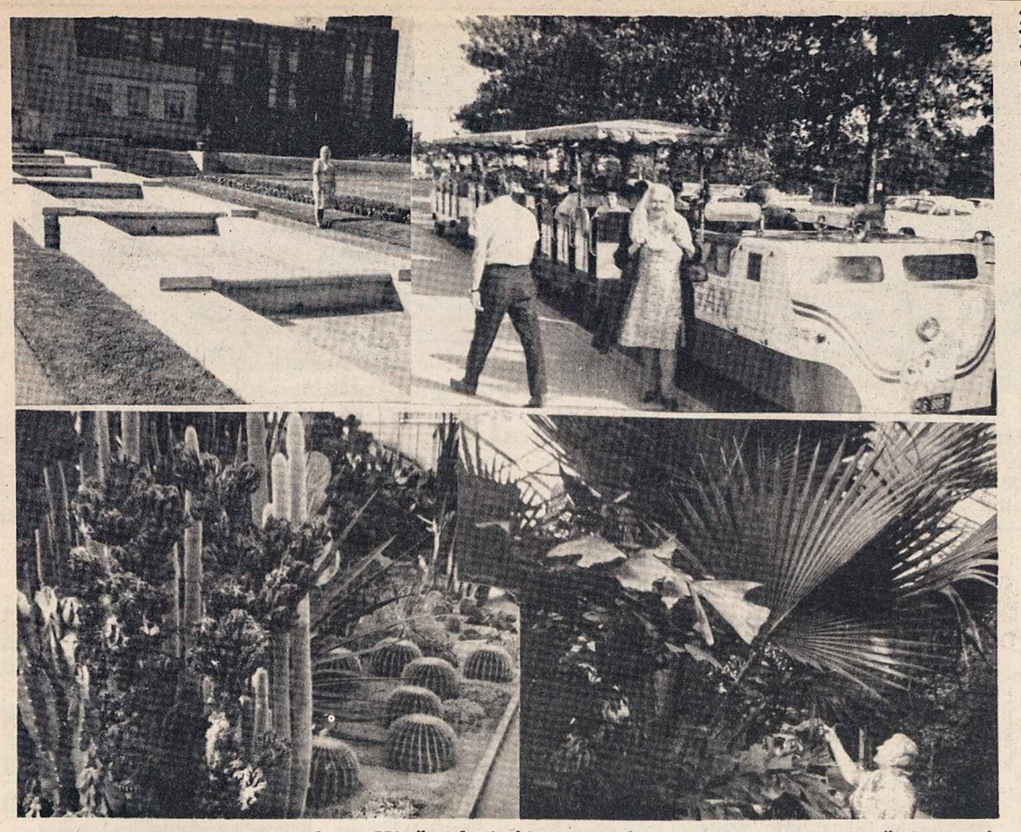

Montrealio Botanikos sodas. Viršuj kairėj pagrindinis pastatas ir priešais jį gėlynai. Viršuj dešinėj -traukinėlis, kuriuo vežiojant aprodomas visas Botanikos sodas. Apačioj- šiltadaržiai su dykumų augmenija ir palmėmis.

MONTREALIO BOTANIKOS SODNAS YRA TREČIAS PASAULYJE

Dargi asmuo su mažu interesu gėlių atžvilgiu gali pasidžiaugti Montrealio Botanikos sodno plačia erdve. Jo plotas 200 akerių miesto rytuose ir yra kartu Montrealio Parkų skyriaus dalis. Jame yra ir Kanados ir užsieniniai augalai moderniuose inspektuose ir lauke.

Sumanymas kurti sodną su tyrimais, apmokymu, ir informacija išėjo iš broliuko Marie-Viktorin, kuris tapo tarptautiškai garsus kaip botanikas Montrealy tarpe dviejų pasaulinių karų. Šiandien sodnas, įkūrus jį 1931 m., skaitomas trečiuoju pasaulyje pagal jo svarbą, tuoj po Londono ir Berlyno sodnų.

Nors jo šiaurinė dalis dar nėra apsodinta, sodnas parūpina kaip Viduramžių sodnai žoles medicinai, vandens augalus su tvenkiniais, ir vaikų augalų plotus /300 vietos vaikų, parinktų iš tų, kurie neturi galimybės vasaros metu pasidžiaugti užmiesčio gėrybėmis, kultivuoja asmeninius sklypelius ir vaisius gali neštis namo/. Lankytojai gali apvažiuoti plotą mažiukuose traukinėliuose.

Devynių dalių inspektai turi ir centralinę salę sezoniniams eksponatams; kiti sektoriai įgalina žmogų besivaikščiantį po tropines džiungles su bananais ir orchidėjomis patekti iškart į smėlio dykumas, /kur parašas aiškina, kad nuplikęs augalas yra tikrai kaktusas/.

Sodno vyresnybė parūpina informacijas visuomenei ir yra atsakominga už Montrealio parkų ir sodnelių dekoravimą gėlėmis, medeliais ir krūmais. Sodną kasmet aplanko daugiau kaip 1,500,000 asmenų(CS).

KANADOS PASKOLA ARABAMS

Kanados sostinėje Otavoje pasirašytas su Jungtine Arabų Respublika susitarimas, kuriuo Kanada skolina 3.8 mil. dol. įrengimui tinklo radio ir televizijos Nilo slenyje nuo Asvano užtvankos iki Kairo.

SIŪLO NAUJĄ AUKLĖJIMĄ

Dr. Br. Chisbolm siūlo naują jaunimo auklėjimą. Jis sako, kad dabartinis auklėjimas ugdo vadizmą, lenktyniavimą ir neapykantą vienų kitiems, dėl ko kyla karai. Jis siūlo taip auklėti jaunimą, kad būtų žiūrima visos žmonijos reikalų.

AUGANTIS MONTREALIS

Jeigu Paryžių iš pirmo žvilgsnio pažisti iš Eifelio bokšto, Londoną iš parlamento rūmų, Maskvą iš Kremliaus, tai New Yorką - iš dangoraižių, nors dangoraižių turi ir kiti miestai. Montrealis taip pat tampa jau dangoraižių miestu. Bet kaip tankiai jis beužstatytų dangoraižiais, vis vien New Yorko dangoraižiais nenukonkuruos. Kuo gi tat būdingas Montrealis, kad iš pirmojo žvilgsnio jį atpažintum?

1967-jų metų Pasaulinės parodos kūrėjai, Dupuy, Drapeau ir kt. yra sugalvoję kažkokį nepaprastą bokštą, savotišką Pizos "pasvirusįjį", bet kažin ar jis galės nukonkuruoti Montrealio kalno vaizdą su kryžium, Oratoriją ir universiteto vaizdu, kuris į platųjį pasaulį plačiau išplis po parodos.

Auga dangoraižiai, apsikabinėję didžiuliais kranais, statybos bokštais; rausiasi požemiais metro; griaunami ištisi miesto kvartalai; vedami nauji keliai, taikant juos ne tiktai išilgai ir skersai miestą, bet taikant ir į parodos vietą, šv. Lauryno salose, kurios papildomos, didinamos ir pertvarkomos; didžiuliai plotai užimami aukštakeliams, statomiems ant stulpų; ruošiami privažiavimai į tiltus, upes, kurios supa Montrealio miestą ; tvarkomos gatvių sankryžos. Sunku suminėti visa, kas dabar Montrealyje vyksta. Viskam priežastis - 1967 metų Pasaulinė paroda, sumanyta ir įtaigota dabartinio miesto mero Jean Drapeau, kuris neabejotinai tampa istoriniu meru. Tai jis pažadino miestą persitvarkymui, augimui, klestėjimui ir modernėjimui,

Montrealis auga ne mėnesiais, bet dienomis. Kasdien čia gali pamatyti daug nauja. Kas Montrealio miestą matė praėjusiais metais, šiemet jo jau nebegali atpažinti.

Tiktai pavasarį teko per jį pervažiuoti, o jau šią savaitę važiuojant kalmyno Juozo Burbos mašina teko stebėtis naujais vaizdais. Ypač gi sparčiai Montrealy kyla dangoraižiai.

Mūsų tikslas buvo užmiestis, apžiūrėti vietas, kur yra mūsų /NL ir pono Burbos/ žemės sklypai. Bet mes kelią "klydome", todėl teko apvažiuoti didelę dalį miesto.

Pie 9 gatve važiuojant teko stebėtis masine namų statyba. Prieš 16 metų šį didžiulė skersinė miesto arterija /apie 15 mylių/ teturėjo tiktai apie 4 mylias namų, dabar ji perdėm visa apstatyta moderniškais namais ir turi 4 perkybos centrus. Aplink ją didžiuliai plotai apstatyti, išvestos ilgiausios gatvės, plačios, su 6 linijų keliais, reikalingais sprendžiant susisiekimo, mašinų, problemas.

Už Pie 9 tilto išvestas puikus plačiakelis Laurynijos kalnų kryptimi. Terrabonne siaurasis tiltas liko šone. Apvažiavome visą statybų plotą prie Terrabonne. NL sklypus, kuriuos norime parduoti, dabar supa du dideli, platūs keliai. Iki miesto tiktai apie 15 min. kelio. Bungalų jau čia yra pastatytų. Čia bus brangi vieta tiktai po kelių metų. Tat ne tiktai miestas, bet ir užmiestis tvarkosi ir gražėja.

Apžiūrėję p. Burbos sklypus prie Bec-river, labai geroje statybomis kūpančioje, vietoje, grįžome atgal į miestą. Pasiekę Notre-Dame, vėl "paklydome" ir atsidūrėme Montrealio uoste. Važiavome juo išilgai. Nežinau kiek ilga uosto krantinė, bet uosto krantas apie 20 mylių. Didžiuliai čia įrengimai. Iš geografijos žinome, kad Montrealio uostas po New Yorko uosto yra pirmasis savo dydžiu Amerikos kontinente ir primasis dydžiu vidaus uostas /ne jurinis/, nors jis dabar jau yra jūrų kelio uostas. Jis dar vis didinamas, auga ir modernėja.

Iš uosto krantinės gana gerai galima buvo stebėti ruošiamąją 1967m. Pasaulinei parodai vietą. Salos jau supiltos išlygintos. Kur ne kur iš po pylimų kyšo pagrindiniai salų plotai. Pylimai raudono akmens, gaunamo kasant Montrealio požeminį traukinį-metro.

Uoste daug laivų. Kelaivinių ir prekinių. Po kelių dienų čia užsidegė tanklaivis ir sprogo.

Čia vieni didžiausių pasaulyje elevatoriai, talpiną milžiniškus kiekius kviečių, kurie iš čia plaukia į Rusiją, Kiniją, Lenkiją ir kitus sovietinius kraštus, anot jų iš "bandaujančių buržuazinių Vakarų"... pamaitinti "persisotinusius" ir gerbūvy skendančius bolše-

70 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel: CR 7-0051, MONTREAL

GERIAU PAŽINKIME GAMTĄ IR JOS REIŠKINIUS

Kalifornijos kondorai yra laikomi didžiausiais paukščiais Šiaurės Amerikoje. Jų išskėsti sparnai siekia 10 pėdų. Šių paukščių šiandie yra nedaug ir gyvena Kalifornijos Sierra kalnų viršūnėse, nors anksčiau jie buvo paplitę visame šiauriniame Amerikos kontinente. Ir veisias jie lėtai. Patelė tik kas antri metai sudeda kiaušinį.

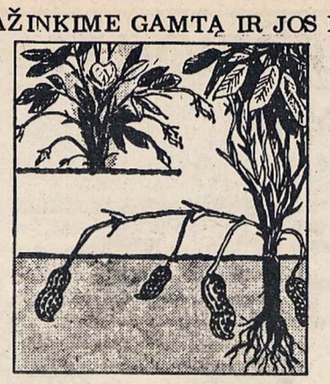

Žeminiai riešutai (angliškai "peanuts") iš tikrųjų nėra riešutinių augmenų kilmės ir priklauso ankštinių augalų kategorijai, kaip žirniai ar pupos. Ž. riešutai pražydi daugeliu smulkių žiedelių ir apvaisinti tuoj pat nuvysta. Nuvytus žiedams stiebelis auga linkdamas žemyn ir įsirausia į žemę ir čia subręsta sėkla — riešutas.

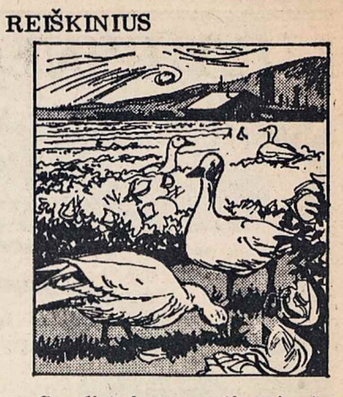

Gyvuliai buvo pratinami tarnauti žmogui nuo neatmenamų laikų. Yra gyvulių, kurie žmogui tarnauja netreniruoti. Medvilnės laukuose Amerikoje laikoma milijonai žąsų, kurios sunaikina piktžoles patikimiau ir geriau negu techniškos ar cheminės priemonės. Jos taip pat sėkmingai apravi ir mėtų laukus (pepermint), bet tokių žąsų mėsa ir patiekta ant stalo pakvipus mėtomis.

Rašo St. Dalius.

Atostogos

Karibų jūrojs - Antilų salose

POVANDENINIS PARKAS

Iš San Juan iki St. Croix yra tik loo mylių ir lėktuvas atskrenda per keliolika minučių. Per lėktuvo langą matomos viena po kitos didesnės ar mažesnės salos. St. Croix yra didžiausia sala iš Virgin Islands trijų salų, kuriose plėvėsuoja Amerikos vėliava: St. Thomas, St. John ir St. Croix; labai ramaus gyvenimo tempo sala, kuri dar tebekvėpuoja 18 šimtmečio dvasia, išraižyta cukrinių nendrių plantacijom, turinti du miestuku, prisiglaudusius kalnų papėdėse. Ši atmosfera yra susidariusi nuo danų valdymo laikų, trukusių apie du šimtmečius. St. Croix iki šiol buvo mažai lankomas turistų-, nes daugumas važiuodavo į St. Thomas, kuris yra vos tik už 40 mylių. Salos oficiališkalba anglų, tačiau daugelis kalba tarp savęs ispaniškai. Sostinė CHRISTIANSTED, nedidelis siaurom gatvelėm miestukas. Pravažiuojant taksi iš aerodromo, matomi žaliuojanti cukraus nendrių laukai, sodybos raudonais stogais, besiganančių galvijų bandos ir taip charekteringos, kaip ir vėjinių malūnų bokštai. Tai buvusių cukraus valyklų griuvėsių liekanos, jos tęsiasi per visą salą. Keliai apaugę atogrąžų krašto medžiais ir palmėmis. Mašinų judėjimas vyksta kaire kelio puse, kas pradžioje atrodo labai keista. Mašinų pilnas kelias, kuris gražiai asfaltuotas.

Sala pasižymi ir šunų gausumu, visur jų pilna, o nakties metu, kai pradeda loti vienas, tai vėliau susidaro orkestras iš įvairiausio storumo balsų. Jų lojimas ir skalinimas nurimsta tik paryčių, bet tada pradeda savo muzika gaidžiai, kurių taip pat gausu.

Ši sala skaitosi " duty free". Tai ypač pigūs yra alkoholiniai gėrimai bei tabakas, kuriems jokių mokesčių nėra. Tą sąlygą išsiderėjo danai 1917 m. parduodami šias salas už 25 mil. dolerių amerikonams, kad būtų visą laiką "duty free". Šios Virgin salos, dėl savo strateginių pozicijų jau anksčiau Amerikos norėta pirkti, nes 1867 m. buvo pasiūlę 7,5 mil. dolerių, bet dana i atsisakė. Antrą kartą 1902 m. amerikonai pasiūlė tik 5 mil. dol., bet ir ši kartą pasiūlymas danų buvo atmestas. Tačiau pirmojo karo metu, bijant, kad vokiečiai neužimtų uostų povandeniniais laivais, Amerika pakėlė savo pasiūlymą iki 25 mil. dol. ir DANIJA PARDAVĖ SALAS-AMERIKAI.

Visas miestukas pilnas tų laikų istorinių paminklų, kurie yra saugojami ir atdari publikai lankyti.

Apžiūrėjus istorines vietas teko žvilgterėti ir į krautuvių vidų paieškant suvenyrų pirkti. Krautuvės pripakuotos įvairių prekių, skirtų turistams. Geriausio konjako bonka kainuoja tik 3 dol. 50 centų. Vodkos bonka 2 dol. Tačiau žemė yra brangi. Maisto produktai yra brangesni, nes atveža mi iš Amerikos. Pinigai yra Amerikos doleriai, nes sala priklauso Amerikai.

Buvo nutarta apsilankyti pirmajame Amerikoj povandeniniame parke. Šis parkas yra Buck Island penkių mylių atstume nuo Christiansted. Tačiau ši kelionė užima beveik visą dieną, nes tenka plaukti būriniu laiveliu. Į laivelį priima 4 -6 asmenis, iš ryto turistai apie lo val. renkasi prie uosto krantinės, kur laivelių kapitonai siūlo savo patarnavimus. Pasirenkame vieną iš didesnių, kur tas pats savininkas turi tokius keturius laivelius, taip vadinamus "West Indian sloops". Laivelis turi dvibures. Laivelio kapitonas, juodukas, sėdi laivelio gale prie vairo ant dėnio kojas po savimi pasėdęs. Važiuojam keturi asmenys, kurių du dar ir su meškerėmis, nori išbandyti savo laimę.

Daugiau bus.

-Vilniaus akad. dramos teatras gegužės 15 d. pastatė Goethes "Faustą". Būdinga, kad, pagal "Tiesą", "Fausto"-sudėtingo, filosofinio klasikos veikalo ligšiol nepasiryžo pastatyti joks Sovietų Sąjungos teatras. Veikalą Vilniuje pastatė Jonas Rudzinskas.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINETAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas $ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.

Už indėlius mokame 8% dividendą

JOE'S BUTCHERY & GROCER

J. LAURINAITIS

ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.

ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.

VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.

1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

GEORGE LAVINSKAS

ALLSTATE INSURANCE

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiųsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

Priimami užsakymai Made to Measure vyriškų kostiumų iš geriausių angliškų medžiagų. Kaina $50, kelnės $10.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS

Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

A. NORKELIŪNAS

Commisioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue, Lachine.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus to audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formos „Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pasitenkinimas — arba grąžinami pinigai.

AUDRONĖ

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiame
CAPE COD — OSTERVILLE KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO
jūros pliažo — gražioje lietuviškoje
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass 02655 USA.
Tel. (Area 617) 428-8425.

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, to dėl visi malonai kviečiami at vykti praleisti savo atostogas. Atidaroma vasarojimui nuo birželio mėn. 15 d. iki rugs. 15 d.

IŠ ANKSTO KREIPTIS:
Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston Mass. 02-124 USA.
Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą
AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS.
Osterville Cape Cod Mass., 02655 USA. —

Tautinių šokių kursų dalyvių dalis ir instruktoriai. Kursai vyko Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Mich. Kursus rengė JAV LB centro valdyba. Pravedė — Lietuvių tautinių šokių institutas. 16 kursantų gavo tautinių šokių mokytojų diplomus ir 3 kursų lankymo pažymėjimus. Nuotraukos — pirmoje eilėje instruktoriai, antroje ir trečioje eilėje kursantai. Pirmoje eilėje trečias iš kairės Liet. taut. šokių instituto pirm. B. Shotas. Penktas — JAV LB c.v. pirm. J. Jasaitis. Nuotr. P. Petručio

Po Alpių Montblano kalnu, kuris priklauso Šveicarijai, pasikasė iš pietų italai, iš šiaurės prancūzai ir iškasė ilgiausį, beveik 8 mylių tunelį, kurį iškilmingai atidarė prezidentai de Gaulle ir Sarragat, bet šveicarai nedalyvavo...

LIETUVOS VALSTYBĖS PRADŽIA?

Atkelta iš 3-čio psl.

kunigaikščiai, net ir dar, kas be ko, mums nė nebežinomieji. Taigi, skirtini yra: a/Lietuvos valstybės susijungimas ir b/ vėliau Mindaugo asmeninis įsigalėjimas toje sujungtojoje valstybėje, nors ligi šiol šitaip mūsų istorikai bent aiškumui nėra sakę rašę. Kad prieš Mindaugo įsigalėjimą sujungtoji Lietuvos valstybė jau iš seno bus tikrai buvusi, tai drįstu pažymėti, jog šitaip liudija ir šis lig šiol dar nė nepradėtas į viešumą kelti faktas: 1219 metų valuininėse derybose tos sujungtos Lietuvos valstybės 21 atstovo tarpe bus dalyvauta daugiausia, žinoma, lietuvių kartu su sūduviais - jotvingais /Tada dar nebus buvę vad. lietuvių augštaičių ir lietuvių žemaičių/ ir taip pat žiemgalių, kuršių bei gal su keturiais prūsais.

III. Mindaugo krikšto data.

Nuo 1236 metų ligi 1249 metų sąjungos - koalicijos prieš Mindaugą jau buvo Mindaugo savarankiško viešpatavimo 13 metų tarpas. Su šita "sąjunga - koalicija prieš Mindaugą" valdovui Mindaugui apsisprendimo dienos. Ir jis "1250 megų gale ar 1251 metų pradžioje su visais savo artimaisiais buvo pakrikštytas /A.Šapoka, liet ist. 53/", suprantama, vakarietiškai. Per aną 13 metų laikotarpį Mindaugas ir ar šiaip, ar kitaip turėjo krikštytis. Lietuvos valstybę ir jos valdovą atitinkamai ir neatlaidžiai spaudė Rytai ir Vakarai. Ėjo, mat, varžytynės per krikštijimus dėl apskritai baltų žemės, ne tik vien dėl Lietuvos valstybės, kurios uždavinys ir buvo sujungti visas baltų žemes ligi pat Baltijos jūros tarp Vyslos 200 km. ilgio žemupio ir Dauguvos upės.

Tam Mindaugo krikštui geriausia imti ankstesnę, t.y. 1250 metų /pabaigos/ datą, nes "sąjunga prieš Mindaugą" jau žinoma nuo 1249 metų, o Mindaugo karūnavimas po 7 mėnesių: 1251 metų liepos 17 dieną, nors faktiškai jis teįvyko tik po 2 metų, t.y. 1253 metais /t.p./, kada prasidėjo jungtinės Lietuvos valstybės ir kaikurių žemių tariamosios, ar ne, dalybos su "Lietuvos bažnytinės provincijos įkūrimu 1253 metais /t. p. 55 p./. Ligi baigiantis 1250 metams sujungtosios, taigi ir mindauginės, Lietuvos valstybės žemės niekur dar nebuvo jokių "dalybų" paliestos, ir apie tai, rodos, jokie istoriniai šaltiniai niekur niekaip neužsimena. Taigi, ta 1250 metų data yra visaip pravarti ir tiksli pripažinti Mindaugo krikšto data, su kuria bus pasibaigusi ir tam tikro pobūdžio "1949-1950 metų sąjunga-koalicija prieš Mindaugą".

Lietuviai veikia visur

MIN. ST. LOZORAIČIO LANKYMASIS

Neprikl. Lietuvos Diplom. šefas S. Lozoraitis sugrįžo į Romą praleidęs 7 savaites Strasburge, Paryžiuje ir Londone.

Strasburge S. Lozoraitis, Pavergtųjų Europos Tautų ir Lietuvos Laisvės Komiteto pakviestas, dalyvavo PET delegacijoje, kuri stebėjo Europos Tarybos Patariamojo Seimo darbus. Paryžiuje, kur min. Lozoraitis atstovauja Lietuvos interesams, jis buvo priimtas užs. reikalų ministerijoje. Kartu su PET vadovybės nariu buv. Rumunijos užsienio reikalų min. K. Vissoianu aplankė Prancūzijos parlamento užsienio komisijos pirmininką M. Schumanną ir buvo Prancūzijos - Pabaltijo draugijos pusryčiuose - debatuose Londone Lozoraitis pakartotinai tarėsi su Lietuvos ministeriu Didžiojoje Britanijoje B. K. Balučiu, dalyvaujant pasiuntinybės patarėjui V. Balickui, padarė pranešimą Lietuvių Namuose, turėjo eilę pasikalbėjimų su vietos lietuvių politikos ir visuomenės veikėjais bei atsilankė Lietuvių Sodyboje. Jis dalyvavo min. B. K. Balučio sukviestame Pabaltijo valstybių diplomatinių atstovų Londone posėdyje ir Lietuvių - Lenkų A. Mickevičiaus draudijos valdybos jam suruoštame priėmime.

E.

AUSTRIJOS LIETUVIAI

paminėjo 25 Lietuvos okupacijos bei kovų už tėvynės laisvę metines.

Susirinkimas-suvažiavimas įvyko birželio 20 d. Salcburge. Prisiminti ir pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės kovotojai ir kankiniai bei tolimuosiuose Rusijos plotuose mirusieji tremtiniai. Priimta protesto prieš maskvinį okupantą ir jo kolonijinę politiką pavergtame krašte rezoliucija. Ji pasiųsta Austrijos respublikos pre Franz. Jonas.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ

Bendruomenės Krašto Valba pranešė, kad š. m. rugpūčio 7 ir 8 dienomis Hiuttenfelde, Vasario 16 Gimnazijos sodyboje, įvyks visų Vokietijos lietuvių suvažiavimas. Be įprastų posėdžių, kuriuose bus aptariami organizaciniai reikalai, įvyks koncertas, paskaita, pamaldos ir visų dalyvių pasilinksminimas pilies sode su šokiais ir dainomis.

ARGENTINOS LIETUVIŲ

Tautinių šokių ansamblis "Rambynas" išrinko naują vadybę: pirmininku Hectorą Levanavičių, sekretoriumi Tadą Jasinevičių, iždininku Viktorą Barzdžių. Į ALOS Tarybą atstovais išrinkti Zuzana Vanagaitė ir Taddas Jasinevičius.

RŪPINASI SAVO JAUNIMU

Argentinos Lietuvių Centras pasiryžo įrengti sporto aikštelę. Tam reikalui įvairiomis progomis renkamos aukos. Kiekvieną sekmadienį ruošiamos aikštelės įrengimo talkos. Tautiečiai susirenka su savo darbo įrankiais ir dirba savojo atžalyno labui.

BIRUTĖS DRAUGIJA

Argentinos sostinės, Buenos Aires, priemiestyje Avellaneda, minėdama savo 35-rių metų sukaktuves, pradėjo statyti seniems ir paliegusiems draugijos nariams namus.

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS NEW YORKO PARODOJE

Šiemet New Yorko parodoje dar daugiau lietuviškumo ženklų. Stai šalia lietuviško kryžiaus ir greta plėvesuojančios Lietuvos vėliavos, parodos lankytojai BETTER LIVING CENTRE paviljone / antrame aukšte / gali pamatyti ir Lietuvos "kaimo vestuvių" vaizdą,

Tų "kaimo vestuvių" sceną sukūrė dailininkė K. Petrikaitė-Tulienė, paprašyta to meto Lietuvos valdžios. Beje, dabar kūrėjos nėra gyvųjų tarpe. Ji buvo okupantų rusų išvežta iš savo namų į Sibirą ir ten kankine mirė.

"Kaimo vestuvių" "lėlių" -figurų drabužiai išausti rankomis, taikant, kad atitiktų aukštaičių suvalkiečių, žemaičių ir klaipėdėčių apredą. Kiekviena vestuvinė figūra savaip įdomi ir autentiška. Išstatyta 21 figūra -"lėlė". Jaunasis su jaunąja pasitinkami ties gonkomis senųjų tėvų, o už jų visas vestuvinis "pulkas" - -šelmis piršlys, pajaunys, pamergės, svočia, kviesiys, muzikantai ir kiti. Vestuvių scena papuošta lietuviškojo kaimo gamtovaizdžiu.

"Kaimo vestuvės" paroda doje rodomos vien dviejų lietuvaičių dėka. Jos - Kazimiera Genevičienė-Karpavičiutė ir Elena Kulber--Vizytė. Jos savo rūpesčiu ir triūsu visą tai įrengė, nuoširdžiai talkininkaujant Lietuvos pasiuntinybei Vašingtone, D. C. Reikia pabrėžti, jog šios dvi lietuvaitės nėra niekad mačiusios Lietuvos. Abi gimusios šioje Atlanto pusėje.

BETTER LIVING CENTER pavijonas yra visai netoli nuo lietuviškojo kryžiaus.

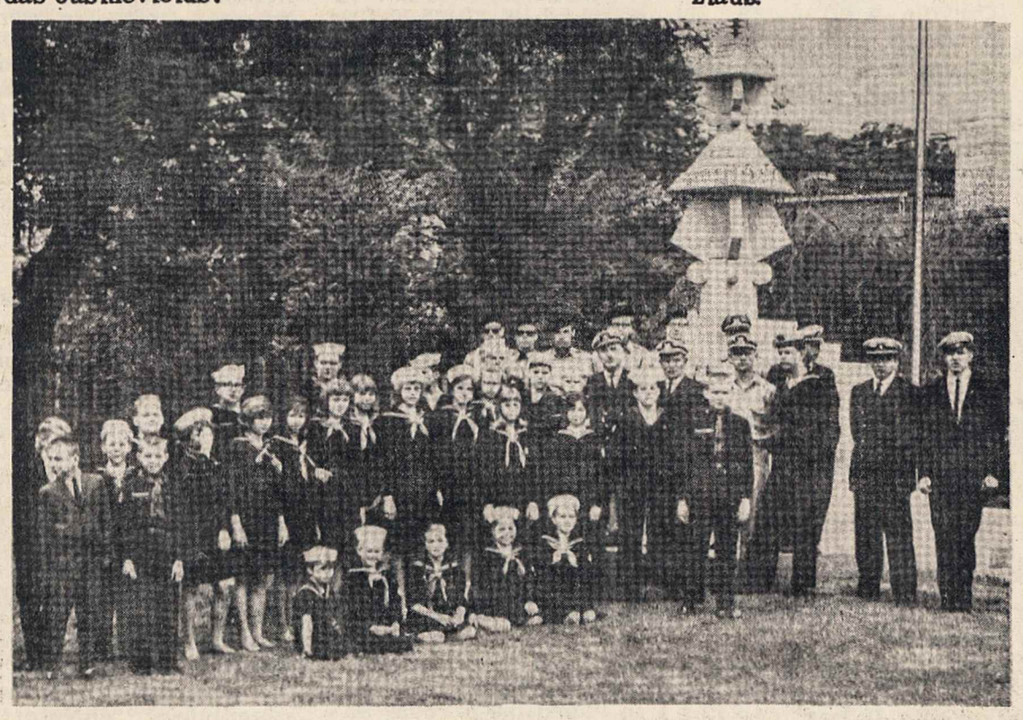

Chicagos jūrų skautai ir skautės š.m. gegužės 30 d. pagerbę žuvusius už Lietuvos laisvę karius. L. Knopfmilerio nuotrauka

PLB VALDYBOS VEIKLA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos 13 tame posėdyje 1965 liepos 14 klausimų dėl VLIKo atstovybių steigimą įvairiuose pasaulio kraštuose nutarė siekti bendro posėdžio tarp PLB Valdybos ir VLIKo šiam klausimui aiškintis bei tarti kitus bendrus reikalus.

Valdyba patvirtino anglišką PLB Konstitucijos vertimo tekstą. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė anglų kalba vadinasi "Lithuanian World Community"; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas - "Lithuanian World Congress": PLB Valdyba - "Executive Board of Lithuanian World Community"; PLB Kultūros Tarybos - "Cultural and Educational Council of Lithuanian World Community"; kraštų Bendruomenių Centro Valdybos - "Executive Committees".

Nutarta siūlyti JAV L. Bendruomenei leisti dr. J. Girniaus knygos "Tauta ir tautinė ištikimybė" II-ją laidą.

Vicepirm. Vytautui Kamantui pavesta rūpintis 1966 jaunimo metų pravedimu, tuo reikalu skatinant kraštų Bendruomenes, jaunimo bei kitas lietuvių organizacijas, ir visą lietuvių visuomenę talkinti jaunimui ir jungti jį į visą lietuvišką veiklą. Jaunimo Metai pradedami su Kanados jaunimo Kongresu 1965 spalio 9.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba prašė PLB Valdybos sudaryti specialią Kontrolės Komisiją, kuri patikrintų Vasario 16 gimnazijos atskaitomybę bei darbą ir po to pateiktų visuomenei tikrinimo aktą. Nutarta sudaryti 3 asmenų komisiją, kviečiant vieną asmenį iš JAV /LB Tarybos narų/, vieną iš Šveicarijos ir vieną iš Vokietijos.

Posėdyje buvo išklausytas svečio iš Brazilijos p. Broniaus Aušroto pranešimas apie lietuvių gyvenimo sąlygas Pietų Amerikoje. Svečias prašė paramos Lietuvių Namams Rio de Janeiro mieste įsigyti. Valdyba pritarė šioms lietuvių pastangoms ir pažadėjo skatinti visus lietuvius remti šį darbą, lygiai kaip ir kitus panašius užsimojimus /lietuviškas gimnazijas Vokietijoj, Italijoj bei kitų lietuvių namų statybą JAV, Australijoj, kitur, ir t.t./.

Valdybos sekretorė Milda Lenkauskienė ir dr. E. Lenkauskas rugpiūčio mėnesį vyksta į Europą. PLB Valdyba įgaliojo ir prašė Valdybos vardu susitikti su Europos kraštų Bendruomenių valdybomis bei kitais lietuviais ir pasitarti PLB reikalais, ypač jaunimo Metų ir Jaunimo Kongreso klausimais.

PLB inf.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

Centro valdyba apylinkių valdyboms išsiuntinėjo po vieną egzempliorių iš VLIKo gautas knygeles anglų kalba "Lithuania". Centro valdyba prašo apylinkių valdybų, pranešti, koks knygelių skaičius bus reikalingas apylinkių valdyboms.

Taip pat ragina apylinkių valdybas pasiruošti Lietuvių Bendruomenės mėnesiui ir šventei rugsėjy.

- Lietuviai kunigai Vokietijoje jau laiko Mišias lietuviškai, tik pasigenda lietuviško mišiolo, kuris vis dar nepasirodo.

STUDENTAI

Atkelta iš 4-to puslapio.

bęs į jų šoną. Vėjas kiaurai perpūtė paltą, plikino veidą. Iš po kojų slydo neseniai supustytas sniegas, bet Vincas bėgdavo, kol pajusdavo, kad kūno nebekrečia drebulys. Pailsęs, bet apšilęs vėl įvirsdavo į roges ir judindavo kojų pirštus. Jei dar jaučia,— vadinasi, nenušalo. Perbraukdavo pirštinėta ranka per veidą — nosis dar nepavirto ledeliu.

Vinco vežėjas, jaunas vaikinas, įlindęs į didžiulius kailinius, nuolat pasilenkdavo ir apkamšydavo gūnia į popierių suvyniotą ryšulį.

— Kokias čia brangenybes veži? — neiškentė nepaklausęs Vincas.

— Rajono laikraštis. Naują numerį vežu iš pašto,— neva abejingai, atsakė vaikinukas, nors tik dėl to numerio jis atkakliai spyrėsi važiuoti į Meškonis. Juk šiandien išspausdino pirmą jo eilėraštį. Kai pašte apžiūrinėjo numerį, jam rodės, kad trečias puslapis su eilėraščiu „Motina" — pats gražiausias, kad į jį pirmiausia pažiūrės visi, kas tik paims į rankas laikraštį. Net spaustuvės dažų kvapas buvo malonus.

— Penkiolika kilometrų mišku — ir Luokiškė,— tarė vaikinas, suragindamas arklius.

— Vilkų yra? — paklausė Vincas.

— Vienas kitas. Medžioklinį pasiėmiau.

Dzingsėjo branktai į rodiklį, toli spindžiumi sklido varpelio dilindavimas. Vaikinukas atsivertė apikaklę, įsižiūrėjo į tamsą. Nusviro ranka su botagu. Jis prisiminė savo mamą, kurią lyg vilkę tokią pat naktį su juo, benkartu Juozu, išvarė iš kaimo.

Tai buvo seniai. Juozas prisimena motinos pasakojimus, kad jo tėvas buvo stambus ūkininkas, pas kurį ji tarnavo. Gūdų vakarą išvarė juodu: piemenį Juozą ir „pasileidėlę" Marę. Taip vadino pikti žmonės jo motiną, kurios ašaros tą naktį šalo ant jo rankų.

Juozas pasipurtė, šmikštelėjo botagu per pusnį, mėgino uždainuoti, bet graudulys nepraėjo.

Juodu įsikalbėjo. Juozas pasakojo:

— Atvažiavo rudenį nauja mokytoja. Vaiskytė jos pavardė. Kai ji pradėjo mus mokyti, aš tuojau prie jos. Štai, sakau, įvertinkit mano kūrinius! Atsimenu, ji nuraudo, kai aš ją užsipuoliau. Pasilik, girdi, rytoj po pamokų, pakalbėsim. O mokytoja tokia jauna, gal su manim vienų metų... Galvoju, ką tu man pasakysi...

Arkliai, tapnoję lygia risčia, staiga apstojo ir metėsi į šoną. Juozas juos vos sulaikė. Parpdami, skliaudydami ausis, jie mindžiukavo vietoje. Juozas perdavė Vincui vadeles, ištraukė iš po sėdynės medžioklinį šautuvą.

— Žiūrėk, kad neišverstų! — jis perspėjo Vincą ir prispaudė prie peties medžioklinio buožę. Du šūviai driokstelėjo iš rogių į eglyną. Vincas apsivijo vadeles apie rankas ir atsilošęs prilaikė bėrius, kertančius šuoliu.

— Vilkai... Spruko, biaurybės... — tarė Juozas, padėdamas šautuvą.

Vėl dunzgėjo rogės, o Juozas tęsė savo pasakojimą:

— Mokytoja nieko man nepasakė. Susėdom suole. Paprašė papasakoti, kokius poetus aš mėgstu, kur vaikystę praleidau... Niekas anksčiau manęs neklausė, ką aš galvoju apie savo motiną, kaip ji atrodė, neklausė, ar mėgstu žaisti kerepėką, laipioti po medžius...

Vincą stebino šio vaikino nevaikiška kalba, kiekviename judesy, žodyje jis jautė atkaklumą, įsitikinimą.

— Kai baigiau pasakoti, Vaiskytė supykus paklausė: „Kam maivaisi eilėraščiuose?! Iš kur pas tave „beprasmiai bėgančios dienos", „nesuprasta širdis"?.. Rašyk paprastai... O rašyti tu gali." Nieko nesupratau. Ji patarė rašyti apie draugus, apie tai, ką matau kolūkyje, apie motiną... Ir kuo paprasčiau, tuo būsią geriau. Išėjau nieko nesusigaudydamas ir galvojau, kad aš, tur būt, ne toks jau didelis poetas. Po truputėlį suprafau. Mokytoja dažnai paprašydavo parodyti naujų eilėraščių.

—Tai toks mano gyvenimas. Pirmą eilėraštį išspausdino rajoninis laikraštis, apie savo mamą parašiau. Nepatogu, bet padovanosiu numerį...

Vincas paėmė laikraštį, padėkojo.

Rogės išniro. iš miško. Arkliai, jausdami netoliese namus, eikliau bėgo į priekį.

— Per pūgą nematyt žiburių. Luokiškė čia pat, — tarė Juozas.

Vincas įsidėjo laikraštį į kišenę.

— Aš pas Vaiskytę važiuoju... — galvodamas, kaip greičiau surasti Stasę, norėjo pasiteirauti Juozo, kur ji gyvena.

— Jūs pažįstami su mokytoja? — staiga atsigręžė Juozas.

— Taip... Institute...

Juozas neatitraukė akių nuo Vinco: štai jis! Tas, kuris paslapčiom kelis kartus buvo atvažiavęs pas mokytoją. Draugai per Naujuosius Metus jį matė. Nepamirštamos praeities gija jungė Juozo motinos gyvenimą su mokytojos dabartim, nors jis gerai žinojo, kad mokytojos niekas lyg vilkės neišvarys iš mokyklos.

Dabar jis gailėjosi, kam šį žmogų pavėžino iš Meškonių, kam pasakojo apie savo gyvenimą. Tegul būtų plumpinęs pėsčias!

Juozas sustabdė arklius ir šiurkščiu balsu paliepė Vincui:

— Lipk, po velnių, iš rogių!

— Kas atsitiko?.. — krūptelėjo Vincas.

— Lipk, tau sakyta! — užriko Juozas, pagrūmojęs botkočiu.

Vincas išsirangė.

Rogės dingo už posūkio.

„Kuo nors kitu palaikė..." — susivokė Vincas, įsiklausydamas į tolstantį varpelio dilindavimą, ir pėsčias nuklampojo per pusnis į Luokiškę.

Daugiau bus.

HAMILTON

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Už šėrus mokama 4½% dividendo iš pelno, už depozitus 4% ir veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

VASARA EINA Į GALĄ

Mūsų kolonijos gyvenimas vasarą jeigu negalima pasakyti kad sustojo, tai vis dėlto gerokai pritilo. Tas pritilimas, deja, jau baigiasi.

Šiemet, ir spaudos bendradarbiams aprimus, beveik neįregistruota kas ir kur atostogavo, bet beveik visi kur nors ir kaip nors atostogavo ir kaupė jėgas visiems darbo metams.

Norisi visiems tautiečiams palinkėti, kad vasarą sukauptos jėgos visus našiai vestų per visus ilgus darbo metus.

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.I.
Toronto įstaigos bendradarbis
Dr. jur. W. Mastis
Namų, farmų, ar bet kurio biznio pirkimo - pardavimo dokumentų sudarymas.
Morgičiai. Sutartys ir visi kiti teisiniai reikalai.
Toronto:
220 Roncesvalles Ave.
LE 6-3750 (1—5 v. p. p.)
LE 7-1708 (7—9 v. v.)
Hamilton: 21 Main St. East
JA 7-55-75: FU 3-8928.
Dėl pasitarimo susitarti tel. minėtu laiku.

ST. CATHARINES, ONTARIO

Į VIENUOLIKTĄJĄ KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ ATVYKSTA ČIURLIONIO ANSAMBLIS

Čiurlionio ansamblis atšventė šiais metais savo veiklos 25 m. sukaktį. Čiurlionio ansamblis įkurtas 1940 m. sausio 15 d. A. Mikulskio prie Vilniaus šaulių s-gos rinktinės. Ligi pirmos sovietinės okupacijos kaip atskiri šaulių vienetai veikė vyrų choras -A. Mikulskio vadovaujamas, kanklių orkestras - Onos Mikulskienės. Bolševikams šaulių sąjungą uždarius, šie meniniai vienetai 1942. 9. 22. susitelkė į lietuvių meno ansamblį, pasirinkdami M. K. Čiurlionio vardą ir ryždamiesi puoselėti savąją kūrybą/dainas, muziką, drabužius bei papročius/.

1940-44 metų Čiurlionio ansamblis kasmet davė per 20 koncertų, aplankęs ne tik didžiuosius, bet ir mažesnius Lietuvos miestelius. Darbas nutrūko 1944 metais, rusų bolševikams antrą kartą Vilnių okupuojant. Ansamblis buvo atgaivintas Vienoje/Austrijoj/ 1944 m. VIII. 28 d.

Čiurlionio ansamblis tremtyje greitai sustiprėjo ir dalyvavo 5-se tarptautiniuose festivaliuose. Tremtyje aplankė 15o miestų ir per 5 metus buvo duoti 297 pasaulinės ir 122 religinės muzikos koncertai.

1949 m. VI. 18 d. ansamblis persikėlė į JAV, Clevelandą ir su lietuviška daina garsina Lietuvos vardą ir skleidžia Lietuvos laisvės kovos idėją svetimųjų tarpe.

Kai Lietuvą sukaustė svetimųjų replės ir nutilo laisvas žmogaus žodis, Čiurlionis ir tada dainavo. Dainavo apie mūsų tautos gyvastį ir jos prisikėlimą. Okupacijos laikmety Čiurlionis gyveno, kentėjo ir augojosi drauge su visa tauta, už ką ji mylėjo ne tik sostinė Vilnius, bet ir kenčianti Lietuva.

Kanados Lietuvių Dieną ruošiant, rengėjų mintys buvo atsikviesti žymųjį Čiurlionio ansamblį, kuris su savo dainomis ir kanklių muzika atgaivins nuotaiką kurią tremties lietuviai šiemet skaudžiai pergyvena, prisimenant Sov. Rusijos žiaurią 25 metų Lietuvos okupacijos "šventę".

Šiais metais jau eilė lietuvių gyvenų laisvame pasaulyje suruošė viešas demonstracijas. Šiais metais rugsėjo 4-6 dienomis suruoštoje 11-toje Kanados Lietuvių Diena įvyks protesto ir demonstracijos ženkle ir bus pasiųstos rezoliucijos vyriausybių galvoms, reikalaujant Lietuvai laisvės. Ruoškimės iš anksto į šį didįjį sąskridį ir paremkime Lietuvos laisvės kovą. Nukelta į 7-tą skiltį.

KNYGOS - KNYGOS

GERIAUSIA DOVANA

St. Kairys. TAU, LIETUVA	6.00
St. Kairys. LIETUVA BUDO.	4.00
K. Bielinis. DIENOJANT.	4.00
K. Bielinis. PENKTIEJI METAI.	4.00
K. Bielinis. TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA.	1.80
Ig. Končius. MEDŽIO DROŽINIAI.	5.00
P. Galaunė. SKULPTŪRA, iš serijos lietuvių liaudies menas	8.00
Liet. Mokslų Akad. KALBOTYRA V t.	2.50
V. Mingėla. KUN. ANT. MILUKAS.	7.00
J. Krūminas. ŠEŠTASIS MEDIS. Romanas.	3.50
V. Biržiška. ALEKSANDRYNAS I ir II t. po	7.00
P. Andriušis. ROJAUS VARTAI.	1.50
J. Ignatonis. LŪŽYS. Romanas.	3.00
P. Andriušis. DYKADUONIO PASAKOJIMAI.	1.50
A. Šapoka. SENASIS VILNIUS.	5.00
R. Spalis. ANGELAI IR NUODĖMĖS.	1.50
J.Kralikauskas. TITNAGO UGNIS. Romanas.	2.50
M. Vaitkus. BALTIJOS GRAŽUOLĖ.	1.50
J. Gliauda. IKARO SONATA. Romanas.	1.50
P. Pleskevičius. MES NEŠĖME LAISVĘ.	2.00
TOPOGRAFINIS ŽEMĖLAPIS	25.00
L. Valiukas. LITHUANIA LAND OF HEROES	4.75
S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI.	0.75
A. Vytenis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ	0.75
VARPAS 1963 METŲ	2.00
A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA	2.50
B. Brazdžionis. VIDUDIENIO SODAI.	4.00
A. Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLĖIVYS.	2.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS	3.50
F. Moriac. GIMDYTOJA. Romanas.	1.75
Alė Rūta. LIKIMO KELIU.	1.50
B. Rutkūnas. SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS.	1.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	1.50
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKĖS.	1.50
P. Jatulis. PO TŪKSTANČIAIS KAUKIŲ.	1.50
B. Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS.	1.50
M. Romeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA.	0.25
K. Požėraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	2.00
Z. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE.	0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS.	1.00
B. Babrauskas. LIETUVOS KELIU.	1.00
J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS.	3.00
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI I D.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS II D.	5.00
A. Giedrius. MURKLYS.	1.80
M. Sleževičius. GYVENIMAS IR VEIKLA.	5.00
Baltijos Žuvėdra. GRANDINĖS.	1.50
St. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ.	0.75
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS.	1.10
J. Mingėla. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, PASAKOS.	3.50
A. Tulys. TŪZŲ KLUBAS.	3.00
B. Pūkelevičiūtė. METŪGĖS.	1.00
P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO.	0.75
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS.	2.00
K. Požėraitė. NUSIDĖJĖLĖ.	2.00
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOSE.	1.50
P. Orintaitė. TAFILĖ NUO KRAŽANTĖS.	2.00
Dr. K. Gudaitis. ŽALGIRIO PERGALĖ.	1.00
Šv. Istorija. NAUJASIS ĮSTATYMAI.	1.00
J. Jankus. PIRMASIS RŪPESTIS.	2.00
L. Dovydėnas. BROLIAI DOMEIKOS.	2.50
V. Kavaliūnas. KALNŲ GIESMĖ.	2.50
B. Gražulis. SUDUŽĘS VAIZDAS.	1.50
S. Pranckūnas. RIEDMENYS PERGALEI.	2.50
Rinktinė. KARALIAUS VAINIKAS.	2.00
St. Būdavas. RŪSTI SIENA.	1.40
St. Santvaras. PAKALNIŲ DEBESYS.	3.00
K. Barėnas. GIEDRA GRĮŽTA.	3.50
Ig. Šeinius. VYSKUPAS IR VELNIAS.	3.00
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II tomai po	2.50
P. Abelkis. ATLAIDŲ PAVĖSY.	4.50
B. Sruoga. DIEVŲ MIŠKAS.	5.00
W. Rymont. KAIMIEČIAI 3 tomai.	10.00
Varpas. SVARBUS METINIS LEIDINYS.	2.00
R. Spalis. ANGELAI IR NUODĖMĖS.	1.50

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

MOKSLAS IR TECHNIKA

OPERUOJAMOS KRAUJAGYSLĖS

A. DIRSĖ
Medicinos mokslų kandidatas

Jau seniai žinoma, kad, sužalojus arteriją, sutrinka atitinkamos organizmo dalies arba organo mityba. Todėl ilgai buvo puoselėjama mintis pakeisti sužalotas arba ligos pakenktas kraujagysles. 1905 m. venos gabalu buvo padengtas gyvūno arterijos defektas. Šis venos į arteriją persodinimas greitai buvo įdiegtas klinikoje ir tuojau paplito po visą pasaulį. Tačiau, ištyrus tų operacijų rezultatus, paaiškėjo, kad dažnai po kurio laiko persodintos venos gabalas išsipučia ir trūksta, kraujuoja arterijos su vena sujungimo vietos, sustorėja venos sienelės ir arterijos spindis gali visiškai užakti ir t. t. Be to, buvo nurodoma, kad siūti venos sienelę labai sunku ir ją paimti galima tik iš to paties asmens. Visos šios priežastys privertė chirurgus atsisakyti nuo kraujagyslių persodinimo operacijų, ir jos pagaliau buvo visiškai užmirštos.

Suprantama, kad geriausia arterijoms pakeisti medžiaga yra pačios arterijos, paimtos iš to paties organizmo. Tačiau negalima paimti iš to paties žmogaus stambių arterijų kamienų persodinimui, nes galima sutrikdyti kraujotaką ir sukelti gangreną. Gali būti panaudojamos tiktai lavono, ne vyresnio kaip 20—25 m. žmogaus (vėliau arterijose jau randami pakitimai) arterijos. Bet svetimą baltymą organizmas greitai suardo, taigi, ir persodintos lavono arterijos taip pat greitai suardomos.

Kad svetimas baltymas ilgiau išsilaikytų ir nebūtų organizmo suardytas, jis specialiai apdirbamas. Patikimiausias ir plačiausiai šiandien vartojamas yra staigus ir trumpalaikis audinių atšaldymas iki —196°C. Vėliau tokie audiniai, jų tarpe ir iš lavono paimtos arterijos, ilgą laiką laikomi temperatūroje žemiau 0°. Tokiu būdu paruošta lavono kraujagyslė gali būti kiekvienu momentu panaudota arterijos praeinamumui atstatyti.

Tačiau ir šis būdas turi savo neigiamų pusių. Pirmiausia, arterijų iš lavono paėmimas ir jų paruošimas susijęs su visa eile sunkumų, tiek techninių, tiek ir medicininių. Antra, galimos tos pačios komplikacijos, kaip ir persodinus veną.

Bandymai pakeisti arterijos segmentą neorganinėmis medžiagomis pradėti taip pat dauglau kaip prieš 50 m. Buvo išbandyti parafinuoto stiklo, aliuminio, sidabro, nerūdijančio plieno, aukso ir kitų metalų vamzdeliai. Tačiau metalų panaudojimas kraujagyslių chirurgijoje neprigijo dėl daugelio priežasčių. Metalą labai sunku sujungti su kraujagysle, todėl dažnai eksperimentuojami gyvuliai mirtinai nukraujuodavo. Metaliniai arba stikliniai vamzdeliai greitai užsikimšdavo ir neatlikdavo savo paskirties. Be to, metalas, veikiamas organizmo rūgščių bei šarmų, greitai pradeda irti. Aplink metalinį transplantatą susidaro uždeginimis židinys, organizmas stengiasi iš savęs pašalinti svetimkūnį. Dabar metaliniai ir stikliniai vamzdeliai nuolatiniam arterijų dalių pakeitimui visiškai nenaudojami. Tiesa, operacijų metu jie panaudojami kartu su kitais vamzdeliais.

Kraujagyslių chirurgija plačiai išsivystė antrojo pasaulinio karo metu ir ypač jam pasibaigus. Naują vystymosi kryptį chirurgijai davė plastmasių panaudojimas. Šia kryptimi pasuko ir kraujagyslių chirurgija. 1952 m. atlikti eksperimentai teikė daug vilčių. 1954 m. pirmą kartą klinikoje buvo sėkmingai pakeistas aortos segmentas vinjono-N audiniu. Per kelerius metus buvo pasiūlyta įvairių plastmasinių medžiagų kraujagyslėms pakeisti: kapronas, nailonas, orlonas, dakronas, terilenas, grizutenas, lavsanas ir daugelis kitų. Kiekviena klinika ir kiekvienas fabrikas stengiasi pagaminti dirbtinę kraujagyslę jeigu ne iš naujos medžiagos, tai bent duoti jai naują pavadinimą.

Kokie reikalavimai keliami dirbtinėms plastmasinėms kraujagyslėms? Medžiaga neturi žaloti organizmo aplinkinių audinių, neturi sukelti uždegimų, organizmo šarmai ir rūgštys gadinti persodintos dirbtinės kraujagyslės. Ji turi būti elastinga, prisitaikyti prie įvairių organizmo kreivumų ir sudaryti optimalias sąlygas pulsinei kraujo bangai praeiti. Ji privalo turėti tokias savybes, kad organizmas kuo greičiausiai apaugintų ją audinių elementais, būdingais natūralioms kraujagyslėms. Taip pat ta medžiaga neturi skatinti kraujo krešėjimo ir nesudaryti pavojaus dirbtinei kraujagyslei užsikimšti.

Deja dar nėra pasiūlytos nė vienos plastmasinės medžiagos, kuri atitiktų visus jai keliamus reikalavimus.

Nuo 1961 m. Vilniaus m. I tarybinėje ligoninėje pradėta sistemingai užsiiminėti kraujagyslių chirurgija. Šalia Kauno „Kaspino" fabriko pagamintų dirbtinių lavsaninių kraujagyslių mes plačiai taikome seniai užmirštą venos persodinimą į arteriją, taip pat daug kitų kraujotaką atkuriančių ir pagerinančių operacijų. Per šį trumpą laiką atlikta apie 200 kraujagyslių operacijų. Tenka pastebėti, kad ligoniai, kurie kreipėsi į gydytoją laiku, kada dar nebuvo toli pažengę kraujotakos sutrikimo reiškiniai, kada ligonis dar nebuvo ligos išvargintas, operacinis gydymas davė gerus rezultatus. Todėl labai svarbu, atsiradus pirmiesiems kraujotakos nepakankamumo reiškiniams (galūnių atšalimas, skausmai blauzdose beeinant, tirpimas ir t. t.), kreiptis į gydytoją-specialistą, kad jis suteiktų reikiamą pagalbą. Reikia pasakyti, kad medikamentinis gydymas kol kas neefektyvus, todėl labai dažnai tokius ligonius tenka operuoti.

Dr. Dirsė abejingai rašo apie dirbtines medžiagas kraujagyslėms pakeisti, bet Amerikos medicininė tecnika yra tiek pažengusi pirmyn, kad, kaip matome iš 'Time' žurnalo, Amerikos gydytojai yra atsiekę laimėjimų ir šioje srityje, nes jau daromos labai sudėtingos operacijos. Keičiant kraujagysles, išjungiame ir širdis, pakeičiant ją dirbtine. Dabar projektuojama ir dirbtinė širdis. Bet apie tai kitu atveju.

Atvaizde matome sužymėtas didžiųjų arterijų vietas, kurios yra pakeistos dirbtinėmis arterijomis.

Medicinos technika eina pirmyn drauge su visos technikos pažanga.

Angliškųjų užrašų vertimai nedaromi, nes schemė ir be to labai aiški.

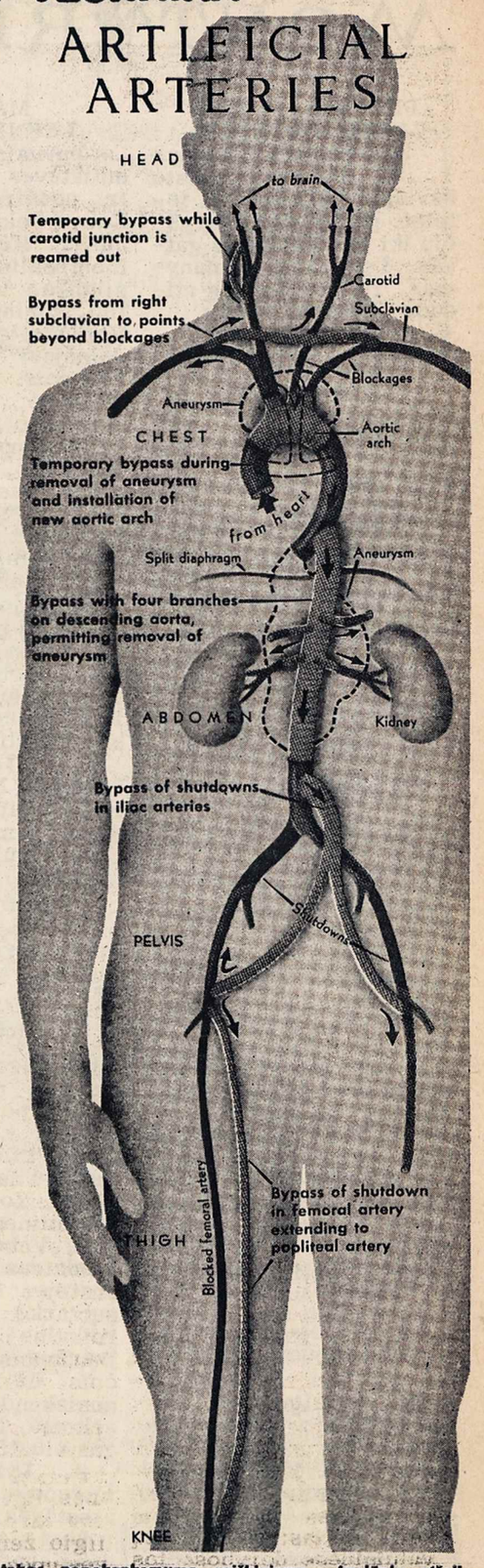

KOVOJE SU SENATVE

Amerikos daktarai mokslininkai yra atradę kai ką nauja: Teigiama, kad atradimas duodąs vilčių. Jauninimo tikslams naudojami hormonai. Kol kas bandomos moterys, kuruoms po oda leidžiami vyriški hormonai. Ligšioliniai bandymai davę gerų pasekmių. Esą vilčių, kad senėjimas būsiąs bent sulaikomas.

Bet greta to keliamas klausimas, ar to reikia.

ST. CATHARINES, ONT.
Atkelta iš 4-tos skiltie

Šiais metais gautas pelnas ruošiant KLD bus skirimas KLB Krašto Tarybos veiklai paremti.

St. Catherine, būdama viena iš mažųjų B-nės apylinkių, prašo didžiųjų apylinkių ir pavienių gyvenančių lietuvių paramos savo atsilankimu.

St. Catherines lietuviai yra pasiruošę pagelbėti atvykstamtiems svečiams į Kanados Lietuvių Dieną. Kas neturi nakvynės, kreipkitės į: Kazys Stundžia, 2a Wiley St. St. Catherines, Ont. Canada. Tel. 684-3035

J. Š.

PAKLUSNUMAS

Čia duodamas iš sovietinės lietuvių spaudos vadinamas feljetonas vaizduojąs, kaip komunistai perėmė iš carinės biurokratijos pataikūniškumą, kuris žydi ir okupuoto Lietuvoje.

D. ŠNIUKAS

IŠ CIKLO „ĮSIMINTINOS MIRTYS"

Feljetonas

R. PALČIAUSKO piešinial

Anuprą Apvalėną ilgai kamavo rimta problema: kaip įtikti savo viršininkui Skvernakvaldauskui. Sprendimas atėjo visai netikėtai. Dabar Anupras visiems savo bendradarbiams pakiš dagį po uodega!

Apvalėnas oriai užsuko į sporto prekių parduotuvę. Netrukus pardavėjęs jam įdėjo filmą, užvedė aparatą, parodė, kur nuspausti, ir juokais patarė tuo metu nedrebinti nei rankų, nei kinkų.

Auka pati lindo į spąstus. Besigirdamas bendradarbiams apie naują aistrą, Anupras pamatė, kad Skvernakvaldauskas, užsidėjęs skrybėlę, stovėjo kieme prie mašinos, kurios motore vairuotojas paskubomis ieškojo pikto priežasties.

Anupras net sudrebėjo. Kaip šešiolikinis jis išbėgo į kiemą.

— Drauge viršininke, man kilo idėja... Šimts skaitliukų. E, atsiprašau... Nusipirkau aparatą, tai, sakau, pirmą paspaudimą noriu padaryti prieš jus... Atseit, simbolinį...

Kiti bendradarbiai gyvai palaikė buhalterio prašymą, ir viršininkas išsiliejo šypsena. Sudrebėjo rankos (vis tiek sudrebėjo!), spragtelėjo užraktas. Vedėjas buvo kameroje! Vėliau Apvalėnas, per daug nesirinkdamas, iššaudė likusius kadrus ir nunešė filmą ryškinti į ateljė. Rezultatai buvo netikėti. Laborantas gyrė buhalterį.

— Kaip pirmą sykį — stebuklai... Tik pora tuščių vietų. O šitas drimbla su skrybėle kaip Musolinis atrodo, vos kadre telpa.

Apvalėnas atsikrenkštė ir sausai pasakė vaikinui:

— Atsiprašau, čia mūsų viršininkas.

Visą likusį gamybos procesą buhalteris pasiėmė sau. Užkarstė miegamojo langus antklodėmis, pridegino raudonų lempučių. Visą naktį plušo, prakaitavo, ir paryčiu net žmona Marta atpažino Skvernakvaldauską. Porą nuotraukų įklišo į orkaitę, paskubomis išdžiovino ir atsinešė į darbą. Visi nuotraukas taip gyrė, kad Anupras be jokio širdies drebėjimo užėjo pas viršininką.

— Taigi, drauge viršininke, matot... Man nepatogu sakyti, bet bendradarbiams patiko...

Viršininkas vartė nuotraukas ir geraširdiškai šypsojosi. Ir jam patiko.

— Matai, kur paties talentas! — dėdamas nuotraukas į portfelį, pareiškė jis ir net pasiteiravo apie Apvalėnienės sveikatą...

Tai buvo tik Apvalėnų manevrai prieš mūšį.

Artėjo Skvernakvaldausko vardo diena. Anupras įslinko pas savo šefą ir užsikirsdamas išdėstė reikalą:

— Iš tikrųjų, drauge viršininke, mes gyvename priemiesty, pavasario žaluma, upė... Net pasimaudyti bus galima... Kam jums ruošti varduves namuose? Jums tiek tarnybos reikalų, žmona irgi užimta. Bendradarbiai ėmė ir sugalvojo, kad geriausia būtų pas mane... Jūs tik atvažiuojate kaip iš laivo į balių... Ir kolektyvas suartės, taigi, ir planai geriau eisis...

Skvernakvaldauskas porą minučių dėl orumo patylėjo, o vėliau, akis nuleidęs, kukliai pasakė:

— Iš tikrųjų, lyg ir nepatogu... Tačiau, jeigu kolektyvas reikalauja... Aš matau, kad jūs mano asmeny gerbiate savo profesiją, ką gi... Kurią valandą?

Svečiai buvo nustebinti Apvalėnų sumanumu ir kruopštumu. Stalas — ne stalas, o pasaka. Kambariai naujai dažyti. Tačiau tai — niekis. Visų žavesį kėlė paskutinė Anupro korta — didžiulis Skvernakvaldausko portretas, kabąs aiškiausiai apšviestoje kambario vietoje. Gražiai įrėmintas, kukliai bruknėmis papuoštas. Kažkas net apsiverkė, — kaip gražu!

Patsai šeimininkas be perstojo kalbėjo:

— Atvirai kalbant, — pavargau, pavargau prie jo... Čia, po šimts skaitliukų, ne landšaftą paveiksluoti. Čia apibendrinantis dalykas, kolegos... Turi būti ir žvilgsnis, ir kakta protinga.

Direktoriaus sekretorė Scholastika krykštė:

— Draugas Apvalėnai, Jūs gi galit ir man tokį padaryti... Koks grožis! Kuriems galams ant sienų kabinti rafaelius ir ant stalo laikyti Homero skulptūras, kada mūsų amžininkas — pats išraiškingiausias meno objektas.

Užsipuolė su užsakymais ir kiti, tik nebebuvo kada: gatvėje pasigirdo „Volgos" ūžimas, ir iš jos išvirto brangiausi svečiai.

Staiga šeimininkų žvilgsniai prablaivėjo: viršininkas buvo ne tik su žmona. Jis vedėsi ir vyriškį, kuriam reiškė sulenktos nugaros pagarbą. Apvalėnai nežinia kiek būtų davę, jei kas nors būtų pasakęs, kas jis. Tačiau laukti nebuvo kada, reikėjo kviesti svečius.

Vos peržengę slenkstį, svečiai pamatė didžiulį portretą. Bendradarbių akys buvo įsmeigtos į viršininką — kaip jis reaguos.

Tačiau pirmuosius žodžius tarė aukštaūgis nepažįstamasis. Jis kažkaip šyptelėjo ir garsiai pasakė Skvernakvaldauskui: „O-o, atrodo, čia žydi jūsų asmenybės kultas"...

Tai buvo negeri žodžiai. Viršininką išmušė šaltas prakaitas, nutilo visų kalbos, o Apvalėnas, besodindamas svečius, sumušė trejetą lėkščių. Iškilmės buvo sugadintos. Skvernakvaldauskas piktai žvilgčiojo į namų šeimininkę, bendradarbiai bijojo akis pakelti nuo lėkščių. Visi pajuto, kad buhalteris padarė kažką neatitaisomo ir baisaus. Niekas tą minutę nepažiūrėjo į Apvalėną, kuris buvo mėlynas kaip numirėlis.

Pagaliau kažkas pasiūlė eiti į veją, prie upės. Visi lengviau atsikvėpė. Lauke, atrodė, ir nelemtąjį paveikslą visi pamiršo. Ir Apvalėnas iš paskutiniųjų stengėsi juokinti svečius. Jis net pasiūlė nusimaudyti — pirmąkart šį pavasarį.

Vanduo buvo atšilęs, pirmoji perkūnija irgi jau nugriaudėjusi... Greitai pasigirdo pliuškenimasis, smagios vyrų kalbos ir lengva pašaipa iš moterų, kurios vis bijojo vandens ir drovėjosi savo vedėjo, vilkėjusio raudoną maudymosi kostiumą.

Apvalėnas buvo besiiriąs prie kranto, kai jam kelią, vikriai dirbdamas rankomis ir garsiai šniokšdamas, užkirto Skvernakvaldauskas. Buhalteris susigūžė, tačiau išvengti susitikimo nebuvo galima. Jį degino, dusino dvi piktos akys.

— Ar žinai, asile, ką padarei?.. — išgirdo pro miglas. — Kaip aš dabar išsikapstysiu? Juk čia atstovas iš ministerijos!

Apvalėnui kvapą užėmė. Jis tik pratarė:

— Ve-dė-ė-jau, aš iš š-šir-dies...

— Kad sprogtų ta tavo širdis! — keiktelėjo viršininkas ir staiga suriko: buhalteris dingo po vandeniu...

Visi puolė į pagalbą, po minutės Anupras buvo ištrauktas, tačiau jis nebekalbėjo. Judino, supo — veltui. Atsitiktinai pasimaišęs gydytojas apžiūrėjo skenduolį ir pasakė:

— Sprogo širdis.

Pasigirdo našlės verksmas, svečių užuojautos. Priėjo prie Apvalėnienės ir Skvernakvaldauskas. Jis su gilia širdgėla pasakė:

— Velionis buvo labai klusnus žmogus... Jis visus mano įsakymus įvykdydavo tą pačią akimirką...

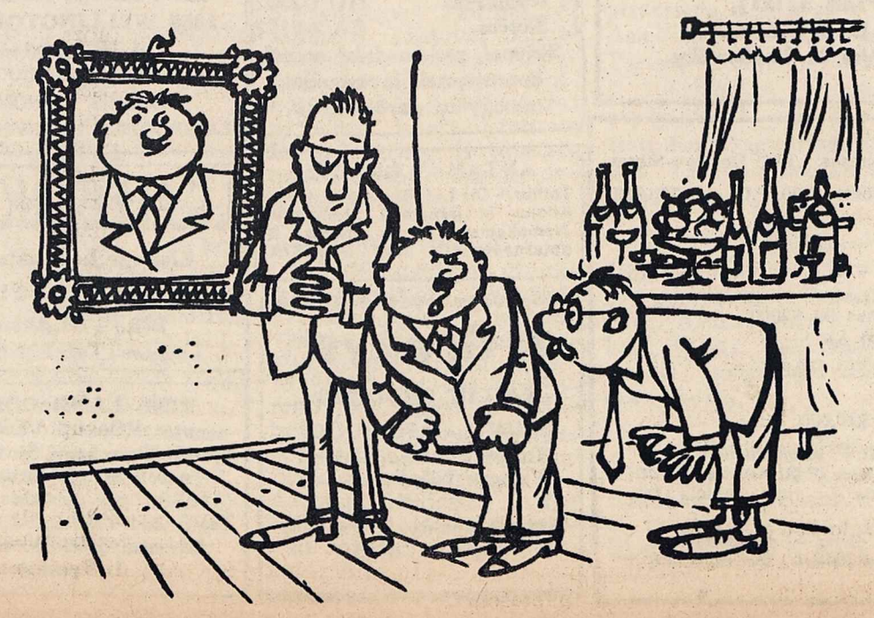

MONTREAL

PRIEŠAIS AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIĄ,

kaip patyręs klebonas T. K. Pečkys, miesto savivaldybė nutarusi įsteigti parką visu pakraščiu iki jau užstatytos gatvės. Tai gražus sumanymas. Darbai jau esą atiduoti konkraktoriams.

ANASTAZIJA STANKIENĖ

Montrealio lietuviams plačiai žinomoji labdarė ir visų, kam tiktai reikėjo globėja, sulaukusi 76 metų amžiaus, mirė. Velionę visi aukštai vertino, todėl jos laidotuvėse dalyvavo daug žmonių. Užuojauta sūnui ir visiems artimiesiems.

"LITO" BALANSAS

liepos mėn. 31 d. $1,474,321.44. Kaip ir kasmet, atostoginis mėnuo "Lito" augimui nebuvo palankus. Praeitais metais per tą mėnesį "Lito" balansas sumažėjo $13,000, o šiemet $2,000. Rugpiūčio mėnuo pernai davė $65,000 prieauglį; panašaus padidėjimo galima laukti ir šiemet.

PER LIEPOS MĖN.

"Lito" išduotos paskolos pasiekė $1,277,712 /buvo $1,253,579/, indėliai $869,234 /$851,478/, einamosios sąskaitos sumažėjo iki $559,120 /$583,034/ ir pelnas pakilo iki $24,993,16 /$20,829.09/. Kas mėnesį "Litas" daro netoli pusės milijono dolerių apyvartą ir yra tapęs viena iš didžiųjų Montrealio kredito unijų. Pr. R.

- Dr. H. Nagys perėjo dirbti į General Motors Co.
- Pp. Valiuliai /b. Griganavičiutė/ susilaukė dukters.
- Pp. A. K. Klimai susilaukė sūnaus.

MARIJOS LEKNICKIENĖS,

buvusios Lietuvoje, sutiktuves labai gražiai ir nuoširdžiai paruošė Kazys Leknickas ir duktė Julija Herr. Didokas montrealiečių būrys atsilankė. Visi buvo iškiliai, turingai pavaišinti. Visi atsilankiusieji gyvai domėjosi įspūdžiais iš Lietuvos. Ponia M. Leknickienė labai nuoširdžiai papasakojo apie visą kelionę ir lankymąsi Lietuvoje, tėviškėje - Anykščiuose, beto Trakuose, Pirčiupy, Paneriuose. Kiek žinome, jos pasakojimas buvo objektyvus. Maždaug ir kitų tos ekskursijos dalyviai pasakoja tą pat.

Būdama Lietuvoje p. Leknickienė matėsi su sugrįžusiu iš Kanados Pelekausku ir kalbėjosi su vilasaliečiu Deksniu.

P. Leknickienė kai kuriems Montrealio lietuviams atvežė dovanų, įduotų giminių, bičiulių, pažįstamų.

ATOSTOGOSE

Dr. J. Šemogas su šeima rugp. 1 d. išvyko atostogų į JAV ir sugrįš 28.

Dr. I. Gražytė išskrido į Europą, kur Ispanijoje, Barcelonoje, susitiks su p. Bulotiene ir keliaus per Europos valstybes.

A. Pranevičius su sūnumis buvo išvykęs į New Yorką aplankyti Pasaulinės parodos ir kt.

P. Vabolis iš Kvebeko vykdamas atostogų, buvo sustojęs NL redakcijoje, sutvarkė prenumeratos reikalus ir apsimokėjo Bendruomenės mokesčius už dvejus metus, nusiskundęs, kad nepasakoma, kur reikia pinigus siųsti.

A. Lymantas lankėsi Europoje, kur praleido atostogas.

Muz. A. Ambrozaitis su Kanados reprezentaciniu simfoniniu /ne kariniu, kaip pranešė Amerikos Balsas/ liepos 27d. išskrido į Ūuropą, kur koncertuos apie pusantrų metų. Pirmasis koncertas apie pusantrų metų. Pirmasis koncertas Olandijos Amsterdame.

J. Burba, atostogaudamas lankėsi Torontė.

Pp. Bagdžiūnas su Kalvaičių lankėsi Toronto Niagaroje ir kt.

"Baltijos" vasarvietės atidarymo proga Ponų Rudinskų vasarnamyje (dar nebaigtame statyti), atidarymo iškilmėje pp. Rudinskų svečiai, kurių tarpe matome Lake Sulver vasarvietės prezidentą Mr.R.Wolfe, sekr.Mr.R.Beaudoin ir kit., o iš lietuvių matome šeimininkus, pp. P.Lukoševičius, J.Lukoševičių pp. Girinius, pp. Zubus, Kun. Kulbį, p. Navikėną ir kt. Atvaizdo dešinėje atidaryme dalyvavusieji prie stovyklos aikštės; dešinėje svečiai iš Toronto: V. Skrinskas, J.Karaziejus, G. Stanionis, toliau montrealiečiai ir net naujorkiečiai Ponai Vilealiai, kurie savo vaikus atvežė "Baltijos" stovyklon.

ATOSTOGOSE

Ponia Otto vieši sūnaus Romo šeimoje, kuri susilaukė antros dukters.

Ona Pleičienė vasaros praleisti iš Miami atvyko į Montrealį.

Alg. Vasiliauskas su šeima Havajų viešėjo pas inž. Dainių ir lankė pažįstamus.

P. Kuzmickas iš Vaterburio vieši pas pusbrolį A. Tušą.

J. Adomėnas atostogavo Ponų Dikaičių farmoje.

Pas pp. Dikaičius ties Brome lake praėjusią savaitę vasarojo Ponia Tekutienė su dukterim Rima, NL bendradarbe.

Ponai Smilgevičiai atostogauja Jungtinėse Valstybėse.

Pp. A. Ališauskai atostogauja Amerikoje. Be atostogaudami, aplankė Pasaulinę parodą New Yorke.

J. Parojus atostogauja kalnuose ir bando taisyti sveikatą.

Juozas Pronskus, Naujienų štabo narys, šiomis dienomis įvykdamas atostogų pas dailininkus pp. Tamošaičius, lenkėsi Montrealyje.

P. Lukas, iš Toronto, vykdamas per Ameriką, buvo užsukęs į Montrealį ir lankėsi NL redakcijoje.

AUŠROS VARTAI

- Rugpiūčio mėnesį savaitės dienomis mišios bus tik 8 val. ryto. Pirmąjį mėnesio penktadienį bus dar vakarinės mišios 7.30 val. vak.
- Parapijos raštinė rugpiūčio mėnesį bus atidaryta 8-10 val. rytais ir 6-8 val. vakarais.
- Užsakai: Pierre Naikelis su Pierrette Cote ir Romas Verbylas su Emilija Rupšyte.
- Bažnyčios dažymo vajui aukojo po 5 dol.: M. Lindsay, J. Monstavičius ir J. Lukoševičius. Visiems nuoširdi padėka.
- Praėjusio sekmadienio rinkliava - 187 dol.

- Čilė Kanadoje nupirko galvijų už 200,000 dol.
- Pp. Manstavičių duktė išvyko specializuotis madų srityje į Paryžių, Prancūziją.
- P. A. Paškevičienė atostogaudama buvo išvykusi į JAV.

D.L.K. VYTAUTO KLUBO STATYBA

jau įgavo formą kaip didesniojo statomojo pastato vykstamoje Montrealio miesto statytoje. Pirmoji pastato dalis jau su stogu ir baigiami vandentiekio-kanalizacijos ir šildymo-šaldymo įrengimai.

Praeitoje savaitėje Valdyba su Komisijomis turėjo svarbesnį posėdį, ypač susitarta dėl paskolos I-siems morgičiams su Trust Co. "Vytautas". Nutarta tuojau šaukti visų skolintųjų ir po to visų Klubo šerininkų susirinkimus, priėmimui paskolos salygų pagal paruoštus dokumentus notaro J. Bernoto. Klubo Valdyba.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorius Antanas Rūkas.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VILNIAUS PEDAGOGINIS INSTITUTAS

- Šiandien dviguba šventė, - kalbėjo, įteikdamas 108 būsimiesiems rusų kalbos ir literatūros, muzikos, užsienio kalbų, lenkų kalbos ir literatūros mokytojams laikinus aukštojo mokslo baigimo pažymėjimus, instituto rektorius docentas V. Uogintas.

Pažymėtina, kad rusų ir lenkų kalbos nelaikomos užsienio, atseit, svetimomis kalbomis.

E.

LIETUVIO FILMAS MASKVOJE

Visasąjunginio Valstybinio Kinematografijos Instituto režisūros fakulteto stud. A. Griškevičiaus kursinis darbas įtrauktas į ketvirto Maskvos tarptautinio kino festivalio programą. 20min. spalvota kino juosta "Saulės pasakos" - poetiškas pasakojimas apie geriausius lietuvių dailininkų vitražus - bus parodyta trumpametražinių filmų konkurse.

E.

OKUP. LIETUVOJE BRUCELIOZĖ

Sovietų Sąjungos žemės ūkio ministerijos vyriausiasis veterinarijos valdybos viršininkas A. Botka pranešė, kad praktiškai gyvulių brucelioze jau atsikratė Latvijos, Estijos, Moldavijos respublikos, Maskvos, Pskovo, Chersono, daugelio kitų Rusijos Federacijos ir Ukrainos sričių... Deja, tų pažangiųjų "respublikų" ir sričių tarpe neužtinkame okup. Lietuvos vardo.

E.

TORONTO

A. J. Viskontas š. m. McMaster Universitete, Hamilton, gavo BA laipsnį ir inžinieriaus titulą. Įdomu, Kad Aloyzas Julius Viskontas pradžios mokslą pradėjo Vokietijoje, o gimnaziją lankė Venecueloje, Argentinoje ir Kanadoje. Dabar jis dirba Toronte, Ontario Hydro Electric Dpt., žada ruoštis MA laipsniui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

statyba dėl užtrukusio pristatymo plieno balkių buvo sulėtėjusi. Dabar, gavus pakankamą kiekį statybos medžiagos, statyba pagyvėjo.

Dana Tamošauskaitė, B.A.

Toronto universitete humanitarinių mokslų fakultete pagrindiniu dalyku studijavo sociologiją. Toliau gilins studijas "social work" specialybėje. Lietuviškoje srityje baigė Toronto šeštadieninę mokyklą ir aukšt. lituanistinius kursus.

ŽYMUS VISUOMENĖS VEIKĖJAS

Sav. kūrėjas, laikraščių bendradarbis Stasys Banelis išėjo pensijon. Nuo atvykimo į Kanadą iki šiol St. Banelis dirbo miesto ligoninėje. Lietuvoje St. Banelis buvo Panevėžio miesto savivaldybės atskaitomybės skyr. viršininkas.

Dabar St. Banelis vasaros atostogas leidžia šeimos vasarnamyje, Springhurst, dažnai vykdamas pažvejoti. Kartu su juo vasarojo iš New York ir sūnus advokatas Vyt. Banelis su šeima.

o Vasaros metu savaitgaliais lietuviškos bažnyčios nebeturi tiek daug lankytojų. Daugiausia matomos moterys su mažais vaikais.

COSTUME KNITTING

mezgamų drabužių mezgyklai, mašinų sekcijai, reikalingi darbininkai /operator's/. Kreiptis: Mr. L. Pirent, 1187 Bleury St., 2-ras aukštas, Montreal.

ORLEANS AUTO BODY

Sav. J. Išganaitis.
Visų rūšių auto-mašinų taisymas ir dažymas.
Lietuviams taikomos nuolaidos ir greitas patarnavimas.
St. Jean ir Guillaume g-vių kampas,
Longueuil, P.Q.
Tel: OR 7-5616 arba OR 4-7038.

"Litui" reikalinga

MAŠININKĖ - INKASANTĖ

Mokanti lietuvių ir anglų arba prancūzų kalbas.
Skambinti vedėjui tel. 766-5827.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. IRWIN COPNICK
Dantų Gydytojas
4966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSEPH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENĮ PER CFMB STOTĮ,
BANGA 1410, 5.30 VAL. VAKARO,
Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

„LITAS"
Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q. tel. 766-5827

4.5% UŽ INDĖLIUS
4.0% UŽ EIN. S—TAS.
Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2000.
7.6% UŽ ASMEN. PASKOLAS
6.5% UŽ NEKILN. TURTO PASK.
Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki $10,000.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St. sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dieno mis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472 dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

ALLIANCE REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152
Sklypai, residenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgyčių parūpinimas.

ANTANAS GRAŽYS
Tolhurst Oil Ltd. Texaco atstovas. Aliejus ir įrengimai apšildymui. Nemokamas krosnių valymas ir aptarnavimas. Tel.: 739-9328.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas.
(storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

I.G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Res: 722-4735
GAISRAS - AUTOMOBILIAI ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ.
Tikslus ir greitas patarnavimas.

DISTRICT ESTATE BROKERS INC:
Montreal Real Estate Board nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Res. 722-4735.
Namai, žemė, paskolos
A. Gražys - 739-9328
P. Jasutis - LA 2-7879-
10 metų patirtis.

Ar žinoma, kad
„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, padėkos kortutes, visokius „statmentus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.
Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti paštu ir paštu pasiųsti.
Adresas: 7722 George Street, LaSalle, P. Q., Canada.

PARDAVIMAS - PIRKIMAS
rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.
ANDRÉ VEZINA IMMEUBLES REALTIES
Brokers
6571 - 10th Ave., Rosemount
Montreal 36, P.Q.
725-9788.
Sav. Andrius Ziziunas.
Montreal Real Estate Board Nariai

KEATING FORD
Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769 - 8831

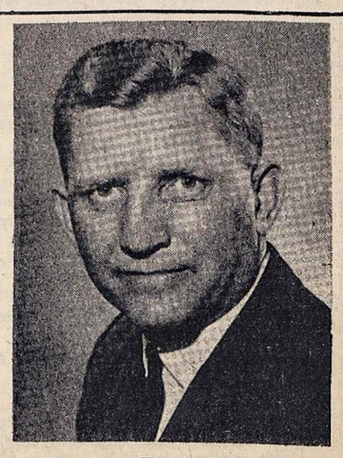

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6 - 2548
Įstaigos 769-8529